

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Màster en Direcció d'Empreses de l'Esport
Facultat d'Economia i Empresa

Treball Final de Màster
Curs 2023/24

Oscar Carreño Pellitero

Pilar Aparicio

Handbol base català

Incidència de la seva gestió en l'elit

Oscar Carreño Pellitero

21/05/2024

“El demà pertany a aquells que es preparen avui”

Proverbi africà

Vull donar les gràcies a totes les persones implicades en aquest projecte, que tanca una etapa que recordaré sempre.

En primer lloc, a tots els meus companys del Màster en Gestió d'Empreses Esportives, per haver fet que aquest camí sigui tan bonic. També, a tots els professors que ens han ajudat molt, per fer de nosaltres uns professionals excel·lents, i fer-nos millorar com a éssers humans.

En especial, agrair a la Pilar Aparicio, coordinadora del Màster i la meva tutora en aquest TFM. Sense la seva ajuda, paciència, implicació i consell, hauria estat impossible arribar a tenir aquest treball fet. Moltes gràcies de nou.

Per descomptat, a tots els meus amics i familiars per haver-me aguantat durant aquest temps i haver estat una font de suport constant, sense haver perdut mai la fe. També a totes les persones que han col·laborat en aquesta investigació, per compartir el seu coneixement i la seva experiència, fonamentals en aquest treball.

Per acabar, al meu pare, a la meva mare i al meu germà. Per haver estat un far quan només veia obscuritat, per recolzar-me en cada decisió que he pres i per acompanyar-me fins al racó més recòndit del món per tal de veure'm feliç. Tinc molt clar que no seria qui soc, ni hauria aconseguit tot el que he aconseguit sense vosaltres. Agraït de per vida.

I a mi, per no haver desistit, per haver confiat, per saber que ho acabaria assolint i mai haver deixat de lluitar. Per lluitar pels meus somnis fins a l'últim sospir.

RESUM

L'objectiu del present treball és analitzar la influència de les entitats catalanes d'handbol base en l'elit absoluta, i a la vegada, relacionar aquest impacte amb la gestió esportiva de la Federació Catalana d'Handbol (FCH) del seu talent jove. Mitjançant la revisió estadística de les plantilles en diferents equips de primer nivell a l'handbol europeu i de revisions analítiques de les accions concretes de clubs i federacions. Així com, amb entrevistes a agents directament implicats en l'handbol base català. Es busca trobar una relació entre l'handbol base català i l'elit, definint a Catalunya com una comunitat autònoma amb major èxit esportiu que la resta en aquest àmbit. Aquests resultats pretenen entendre quins factors són més rellevants per aportar jugadors a l'elit, facilitar el camí de les pròximes generacions i buscar patrons de relació entre gestió i rendiment.

Paraules clau: handbol base, talent, elit, gestió esportiva, alt rendiment, formació, competició

SUMMARY

The objective of this work is to analyse the influence of Catalan youth handball entities on the absolute elite, and at the same time, relate this impact to the sports management of the FCH of its young talent. Through the statistical review of the squads in different top-level teams in European handball and analytical reviews of the specific actions of clubs and federations. As well as, with interviews with agents directly involved in Catalan grassroots handball. It seeks to find a relationship between Catalan youth handball and the elite, defining Catalonia as an Autonomous Community with greater sporting success than the rest in this field. These results aim to understand which factors are most relevant to bring players to the elite, facilitate the path of future generations and look for patterns of relationship between management and performance.

Keywords: youth handball, talent, elite, sports management, high performance, training, competition

ÍNDEX

1. Introducció	3
2. Objectius.....	6
3. Desenvolupament.....	7
3.1. Metodologia.....	13
3.2. Anàlisi estadística de les plantilles.....	14
3.2.1. Jugadors masculins formats a Catalunya.....	15
3.2.2. Jugadores femenines formades a Catalunya	19
3.3. Revisió analítica de les accions de la FCH	22
3.3.1. Pla d'accions (2017-2024)	22
3.3.1.1. Formació	23
3.3.1.2. Llicències	24
3.3.1.3. Seguiment i competició	25
3.3.1.4. CATH Blume	26
3.3.1.5. Pla d'Igualtat 2021	27
3.3.1.6. Mentalitat oberta.....	28
3.3.2. Factors d'estat de la naturalesa	29
3.3.2.1. Comparació en categoria masculina.....	30
3.3.2.2. Comparació en categoria femenina	30
3.4. Entrevistes	31
3.4.1. Jaume Fort.....	32
3.4.2. Jordi Ribera.....	33
3.4.3. Ricard Parera	34
3.4.4. Toni Garcia.....	35
3.4.5. Pau Campos	36
3.4.6. Robert Cuesta	37
3.4.7. Gabriel Martorell.....	38
3.4.8. Carolina Carmona	39
3.5. Discussió.....	40
4. Conclusions	43
5. Referències.....	44
Annex 1	45
Annex 2	47
Annex 3	49

Annex 4 50

Annex 5 51

Annex 6 52

Annex 7 53

Annex 8 54

Annex 9 55

Annex 10 56

1. INTRODUCCIÓ

La realització d'aquest projecte està relacionada amb la meva afinitat pels tres grans blocs temàtics que s'hi tracten.

En primer lloc, la relació directa i duradora que he tingut amb l'handbol durant tants anys, el qual s'ha convertit en el meu esport predilecte i en aquests últims anys una manera d'entendre la vida. Vaig començar a jugar amb 4 anys i amb 16 anys ja era entrenador. El meu pare havia jugat, així com el meu germà, i una gran part de la meua vida està construïda al voltant d'aquest esport col·lectiu. L'handbol m'ha transmès una sèrie de valors que en part construeixen la meua personalitat avui dia. M'ha donat l'oportunitat de conèixer persones que m'han aportat coneixement i viure experiències que m'han fet madurar com a individu. La sensació és de deute amb l'handbol, i un projecte com aquest, voldria que fos el meu retorn cap a aquest esport.

A més, dins de l'handbol català, guardo una especial relació amb l'elit de base. He tingut la gran sort de poder interactuar amb jugadors d'alt nivell i alt rendiment de base durant els meus anys com a entrenador, fet que m'ha portat a voler saber quins motius porten a només uns quants jugadors a l'elit absoluta. Durant les meves 6 temporades com a entrenador al Club Balonmano Granollers (BMG), he coincidit amb diferents generacions de jugadors, els quals he pogut conèixer personalment i esportivament. He vist a alguns arribar a l'elit absoluta, i d'altres que s'han quedat en el camí. En aquest àmbit, la realització del primer mòdul de l'EHF Master Coach 2024 em va fer reflexionar sobre les diferències culturals que hi havia entre països quan es tractava d'handbol formatiu. La incertesa de com els jugadors de l'elit actual havien estat formats i com havia sigut el seu camí cap al màxim nivell, em va fer despertar la curiositat sobre la gestió de les federacions cap al seu talent més jove. En un primer nivell, com la meua comunitat autònoma, Catalunya, es diferencia de la resta de l'estat espanyol.

Per acabar, impulsat per aquest Màster, he identificat la meua afinitat amb la gestió d'organitzacions, que en última instància, es mouen gràcies a les persones. Des de ben petit m'ha resultat interessant saber com es relacionaven les persones. A mesura que he anat estudiant i m'he anat fent gran, m'he adonat que les organitzacions de tota mena, no deixen de ser persones i les relacions que s'estableixen entre elles determinen el camí de l'organització en el seu mercat específic. A més, com a entrenador, sempre m'ha fascinat la docència, el lideratge i la gestió de grups. En aquest cas, la Federació Catalana d'Handbol (FCH) ha de gestionar aquests 3 factors en el seu dia a dia, a part d'haver de negociar amb altres entitats esportives com la Real Federación Española de Balonmano (RFEBM) o entitats públiques com la Generalitat de Catalunya.

En conjunt, aquests 3 àmbits justifiquen la realització d'aquest treball. A partir d'un procés d'organització i disseny del projecte, la investigació es mou per una raó d'existir, de pertànyer al món científic. En aquest cas, la meua principal motivació és intentar millorar l'handbol, a través de la investigació i la divulgació científica, per així poder donar

majors facilitats a les generacions del futur, i en última instància, donar resposta a preguntes que molts agents involucrats en aquest esport es plantegen cada dia. Finalment, resoldre la hipòtesi plantejada i poder iniciar un procés de disseny pel futur, per millorar les condicions en les quals els i les joves esportistes practiquen aquest esport.

Tots els motius anteriors tenen un comú denominador que és l'handbol, com a esport principal d'aquest projecte. En l'anàlisi de l'handbol, es poden diferenciar 3 àmbits d'intervenció, la repercussió social de l'handbol, l'impacte econòmic i els resultats, lligats a la part purament esportiva de l'handbol. Des de fa temps que l'esport s'investiga des d'un punt de vista sociològic, per tots els factors que intervenen en ell, i perquè té un impacte directe en molts més àmbits que el purament esportiu. És per això, que aquest projecte busca contribuir a un millor posicionament de l'handbol en els aspectes socials i econòmics, tenint en compte que la popularitat esportiva és notòria.

Si realitzem una comparativa amb els altres 2 països punters a nivells de resultats esportius en els últims anys en categoria masculina, com són França, campiona olímpica el 2021, i Dinamarca, campiona del món al 2019, 2021 i 2023, Espanya s'allunya moltíssim en els àmbits socials i econòmics, però, en canvi, competeix amb aquestes 2 potències mundials en l'àmbit esportiu, essent la Selecció Espanyola Absoluta Masculina campiona europea als anys 2018 i 2020. És per això que aquest projecte busca potenciar l'handbol a Catalunya i a l'Estat espanyol, per poder competir a escala social i econòmic amb potències com les esmentades anteriorment. En categoria femenina, els resultats no són tan favorables, però en els últims anys s'ha tornat a treballar de manera eficient i estan començant a sortir jugadores de màxim nivell que en un futur s'establiran a l'elit absoluta amb la selecció.

Posant en comú tot el mencionat anteriorment, s'estableixen les parts que tindrà aquest treball. En primer lloc, una anàlisi de la literatura que hi ha sobre aquest tema, que servirà com a marc teòric, i donarà una major consistència al projecte. A més, servirà per facilitar la lectura.

Seguidament, l'anàlisi quantitativa dels jugadors i jugadores que formen part de les primeres divisions de les millors lligues europees. Detalladament, es buscarà jugadors de procedència catalana i es farà la comparació amb la resta de jugadors de l'estat espanyol. En cas que l'impacte sigui real, es passarà a la part de l'anàlisi qualitativa del treball. Es buscarà definir quines accions concretes ha realitzat la FCH per tal de millorar el rendiment dels jugadors de base, així com es buscarà la participació directa d'agents de l'entorn esportiu de l'handbol català per conèixer el seu punt de vista i quines accions creuen que són més rellevants pels jugadors joves. Simultàniament, es comprovarà si l'estat de la naturalesa de Catalunya és diferent de les altres CCAA més importants en l'àmbit d'handbol base.

Una vegada es presentin els resultats, es discutiran per tal de trobar unes conclusions clares i concises, relacionant amb altres articles que tractin aquesta tema, i que en última instància permetin donar resposta a la hipòtesi plantejada a l'inici d'aquest treball.

2. OBJECTIUS

Una vegada s'ha presentat quins motius impulsen la realització d'aquest treball, així com s'ha emmarcat la importància de l'handbol a l'Estat espanyol, és necessari un fonament bàsic sobre el qual construir tota la investigació. La hipòtesi general és la següent:

"L'handbol base català té un major impacte en l'elit de l'handbol absolut que qualsevol altra zona a Espanya, degut, majoritàriament, a factors de gestió esportiva de les seves entitats involucrades i en cap cas per factors d'estats de la naturalesa."

Arran de la hipòtesi general plantejada, es defineixen tant l'objectiu principal com els secundaris.

Aquest projecte té un objectiu molt clar i principal:

- Establir, si n'hi ha, una relació entre la gestió esportiva de l'handbol base català amb el seu impacte en l'elit i determinar si es positiva o negativa.

Seguidament, els objectius complementaris:

1. Determinar si realment hi ha un impacte en nombre de jugadors provinents de l'handbol català en la màxima elit europea a través de l'anàlisi estadística.
2. Definir quines accions o estratègies s'han realitzat en l'ecosistema de l'handbol base català i permetran aconseguir el primer objectiu.
3. Desmentir que hi ha factors externs a la gestió esportiva de la FCH i les entitats esportives catalanes, és a dir, estats de la naturalesa, els quals fan que aquest objectiu s'aconsegueixi, a partir de la comparació amb diferents CCAA.
4. Complementar la investigació amb entrevistes on destaquï l'opinió i anàlisi d'agents experts relacionats directament amb l'handbol base català i permeti confirmar la hipòtesi general del treball.

3. DESENVOLUPAMENT

Abans d'aclarir quina metodologia s'ha utilitzat per portar a terme tant l'anàlisi quantitativa com el qualitatiu, així com presentar els resultats del projecte, és necessari fonamentar unes bases, que facilitin la lectura i aportin una major consistència al treball. Per tal de complir amb aquesta consistència, és important tenir un marc teòric amb la literatura que hi ha dels diferents punts que es tracten en aquesta investigació. Hi ha 2 elements clau en aquest projecte: les entitats esportives, així com les figures clau en un ecosistema, i els jugadors. En vies d'entendre per què és tan important una federació i les entitats que interactuen amb aquesta, perquè alguns jugadors arriben a l'elit o simplement com pot afectar tenir figures clau, analitzarem el contingut de diferents investigacions científiques anteriors a la realització d'aquest projecte.

Les federacions juguen un paper clau en el desenvolupament del seu esport en la societat i competitivament. Els efectes més clars es poden percebre a través de les estratègies que cada federació aplica en els diferents àmbits d'intervenció pertinents. Nogensmenys, és important recalcar que les entitats, no deixen de ser grups de persones relacionant-se entre elles i amb agents externs, que a partir d'una sèrie d'activitats, actuen d'una manera determinada. Aquestes persones tenen sentiments i els seus estats d'ànim així com la implicació en la seva entitat, són factors clau que moltes vegades no es tenen en compte. Per exemple, s'ha demostrat que la passió funciona com a potenciador del bon funcionament en la direcció d'organitzacions esportives (Zeimers et al., 2022). Tenint present la possibilitat d'un efecte negatiu, és important considerar quina passió hi ha en els càrrecs més importants de les entitats esportives clau en un bon funcionament de l'handbol a Catalunya. Com es discuteix en l'article mencionat anteriorment, Zeimers et al. (2022) defineixen a la passió com una eina per millorar la generació d'idees, la cohesió, la qualitat en les decisions i els processos, entre altres indicadors.

Un altre paper fonamental en el rendiment de les federacions és el llegat que s'ha construït al llarg de la història. En aquest cas, hi ha un problema amb l'handbol que afecta les entitats relacionades. Durant la Segona Guerra Mundial, la Federació Internacional del moment es va dissoldre i es va perdre una gran quantitat d'arxius, sumat a la falta d'una base de dades pròpia per part de la IHF (Federació Internacional d'Handbol), esdevenen en una gran falta d'informació per continuar contribuint a la millora de l'handbol (Krieger & Duckworth, 2022). És evident que la història no es pot construir d'un dia per l'altre, però es demostra la necessitat de documentar la història que les entitats esportives catalanes relacionades amb l'handbol estan construint i porten fent-ho des de fa molt de temps. Aprofitar l'era de la digitalització és un punt a tenir en compte per part de tots els agents implicats.

En últim lloc, és imprescindible analitzar quin impacte tenen les estratègies impulsades per part de les diferents federacions en els seus respectius esports. També,

cal considerar quines estratègies són més eficients que altres és determinat, pel fet que el temps és un recurs escàs, així com les inversions econòmiques no són sempre grans.

La FCH és una entitat regulada per la RFEBM que al seu torn està regulada per la IHF. És per això que és clau analitzar quines estratègies que provenen de la IHF, poden afectar a la RFEBM i en última instància a la FCH. Com plantegen Cho et al. (2024) en el seu article, hi ha diferents mesures que una federació internacional pot aplicar a les seves federacions nacionals per tal de desenvolupar l'esport de manera correcta. Una estratègia que es comenta és l'increment de la conscienciació, en diferents àmbits com ara la professionalització o l'estandardització dels mètodes a utilitzar per a les federacions, a través de congressos i ponències on es posin en comú diferents aspectes per la millora de l'esport. Aquests esdeveniments serveixen per promoure un seguit d'estàndards internacionals, així com encoratjar el diàleg i promoure l'intercanvi d'informació entres entitats i agents (Cho et al., 2024). Una altra estratègia que es considera, és l'oferiment de recursos per construir i complir aquests estàndards. En un cas molt específic, "l'entrenador que la federació nacional finança ha de tenir un certificat internacional oficial" (Cho et al., 2024). També es mencionen en l'article l'avaluació de les entitats subordinades, l'enfortiment dels recursos propis o el reforç en la capacitat de sanció.

Aquestes estratègies són algunes possibilitats que es mencionen a l'article, però cada entitat té una condició diferent, en un ecosistema diferent amb una quantitat d'agents diferent en cada cas. Una de les preguntes més freqüents en el món de l'organització i el lideratge de persones està relacionada amb dissenyar un pla estratègic que reuneixi els fonaments principals de cada disciplina, amb la intenció d'optimitzar el funcionament de les organitzacions. En el món de l'esport, hi ha una clara relació entre un bon desenvolupament i l'estructura en cap, però no hi ha una evidència clara entre la utilització de bons principis de govern i el rendiment positiu de l'organització (Parent & Hoye, 2018). En l'article, es comenta que una de les fonts d'aquesta falta de fonaments es deriva de la inconnexió entre les federacions i les entitats privades relacionades amb aquesta, que en moltes ocasions actuen de maneres diferents. Tot i haver-hi diferències en cada cas de govern, és evident que uns principis bàsics són necessaris, així com una coherència i manera d'actuar. La falta de coherència pot actuar com un dels principals motors en la limitació d'habilitats per totes les parts implicades en la millora de l'organització i en última instància del rendiment (Parent & Hoye, 2018). Finalment, l'article menciona la importància de trobar mesures objectives per la governança així com definir de forma clara i concisa el concepte.

Una vegada ha quedat definit el marc teòric en l'àmbit federatiu, i s'ha remarcat quins factors d'intervenció són més freqüents quan es parla de federacions, és necessari situar la importància dels jugadors en aquest projecte, que són els actors principals de la investigació, a través de la literatura vigent, com hem fet anteriorment.

Quan analitzem l'impacte de les federacions, es remarquen diferents característiques a tenir en compte com les emocions, la història o les estratègies. En cas dels jugadors, també és important recalcar 3 àmbits d'intervenció com són els sistemes de captació, el

camí cap a l'elit i quin impacte té la introducció de jugadors joves en un ecosistema esportiu d'alt rendiment.

Aquests àmbits van estrictament relacionats amb la transferència per part dels actes de la federació en un factor tangible, mesurable i objectiu com és el nombre de jugadors representant a un determinant territori.

És més, durant aquesta època de digitalització que està vivint l'esport, tenir referents mediàtics, que tinguin un impacte més enllà dels consumidors habituals de l'handbol és un factor clau per la millora de l'esport. Aquesta fita només és assolible a partir de jugadors base, que han estat educats amb un bagatge competitiu necessari com per arribar a l'elit i mantenir-se durant anys. Dotar als jugadors amb el major i millor conjunt d'eines possibles és indispensable per continuar treballant com a entitat esportiva.

Les entitats esportives formen als seus jugadors de base a través de formació diferent en cada etapa. És usual trobar-se jugadors que milloren de forma notable en un any, a causa de les capacitats motrius o psicològiques i al percentatge de talent que s'atribueix al jugador. Nogensmenys, per tal de poder trobar aquests jugadors i fer-los evolucionar és necessari construir sistemes fiables, segurs i que permetin a les entitats esportives treballar amb la comoditat més gran possible. Els sistemes d'identificació i desenvolupament de talent o TIDS en les seves sigles en anglès han estat prolífics durant els darrers anys, però han rebut diverses crítiques a causa de l'augment de càrregues de treball (Rongen et al., 2018). En el mateix article, es comenta la necessitat d'aplicar revisions diàries als valors, expectatives i rutines de dia a dia per part dels membres formadors, concepte conegut com a organització deliberadament de desenvolupament en negocis (DDO en anglès). Els TIDS mesuren l'impacte dels joves esportistes en 3 àrees de desenvolupament, com bé la subjectiva, la biològica i la funcional. És important que aquests sistemes, aplicats a partir del mètode DDO, connectin els factors més fonamentals per la millora i el rendiment positius de les persones, com són el creixement personal i les accions rutinàries del dia a dia. Com especifiquen Rongen et al. (2018) en el seu article, aquesta transferència a escala esportiva es basaria a centrar els TIDS a construir una cultura on l'esportista sigui el centre i no tant aportar una autonomia o arreglar els problemes dia a dia.

Anteriorment, en l'anàlisi de la literatura en àmbit federatiu, es recalca l'impacte de les emocions en el bon desenvolupament en una entitat esportiva. En el cas dels jugadors, un cop tenen un bon sistema de captació, han d'enfrontar-se a canvis dràstics en l'àmbit psicològic en diferents etapes formatives, focalitzant el canvi més gran en l'última transició cap a l'esport d'elit. Sovint, són molts els esportistes incapacitats per arribar a l'elit per factors purament psicològics, tot i tenir un bagatge esportiu adient. Les entitats esportives estan invertint econòmicament a millorar aquesta transició, la qual és més un procés que no una activitat d'un dia (Pilkington et al., 2024). La transició comporta una modificació dels estàndards dels joves esportistes en tots els àmbits de la seva vida, amb un pes molt important a escala psicològica. Des del risc per no arribar a les expectatives, o haver de ser un model per la societat fins a rebre abús en diferents xarxes socials, són alguns dels factors que afecten de forma contundent als jugadors que fan la transició a l'esport d'alt rendiment. En l'article de Pilkington et al. (2024), els

autors elaboren un marc de treball on es considera d'alta importància integrar a l'esportista com tota una persona, tenint en compte les demandes que pot presentar fora de l'àmbit esportiu. Es defineixen un seguit d'estratègies per proveir a l'esportista eines per poder resoldre els factors d'estrès que hagi d'afrontar durant la seva etapa, tant internament i personal, com per l'ecosistema que rodeja a l'esportista. Adreçar factors socioculturals de risc, relacionats directament amb l'esport, o amb les relacions així com en l'àmbit de l'atleta, són les 4 estratègies bàsiques que es defineixen (Pilkington et al., 2024). Accions concretes que es destaquen en l'article són els suggeriments dels esportistes als seus formadors des d'edats primerenques, l'empatia dels entrenadors amb les càrregues que suporten els esportistes, fomentar les oportunitats per l'autonomia de decisió, encoratjar les converses genuïnes entre els agents implicats per fer sentir-se a l'esportista valorat com a persona, definir agents especialitzats en la salut mental que puguin orientar als joves esportistes en la seva transició o la construcció d'una cultura psicològicament segura on la salut mental sigui un tema on poder expressar-se.

Posant en comú els 2 articles que estudien els sistemes per ajudar els esportistes a fer la transició cap a l'elit, hi ha 3 factors que en conjunt poden ser la base pel futur. L'objectiu de les entitats esportives és construir TIDS que tinguin com aspecte central a l'esportista, considerant-lo una persona en conjunt total, estudiant els diferents factors determinants que l'envolten com són el factor subjectiu, biològic, funcional i psicològic, i fer-ho a través de l'estratègia DDO, integrant totes les accions amb aquesta tipologia de treball. Si les organitzacions esportives aconseguixen establir aquest sistema, els jugadors base arribaran a l'elit millor i de forma més segura.

La investigació científica encara estableix bases per trobar sistemes com el detallat anteriorment, que facilitin la feina a les entitats esportives. Per altra banda, aquests sistemes no són perfectes, i moltes vegades el camí dels jugadors de base cap a l'elit es frustra. Com ja s'ha mencionat anteriorment, a vegades són factors purament intrínsecs, dels jugadors, en altres ocasions, factors externs a l'esportista. Aquesta part pretén entendre que diu la literatura sobre el camí dels esportistes cap a l'elit. Hi ha 3 consignes determinants durant l'etapa base d'un esportista que pot arribar a l'elit. Aquestes 3 consignes són els primers passos, les característiques individuals i els factors de l'ecosistema. En primer lloc, podem assegurar que la finalització de l'etapa base d'un esportista depèn de molts factors i cada esportista aporta major pes a un d'aquests factors (Andronikos, 2018). El mateix autor, especifica cada factor englobat en les consignes mencionades anteriorment. En el cas dels primers passos de l'esportista, es considera clau que entrenadors qualificats i educats estiguin presents en la formació dels jugadors. A més, la selecció de l'esport per part d'agents externs a l'esportista és una gran causa de fracàs o retirada. Per altra banda, la mateixa decisió dels joves esportistes en voler triomfar en un determinat esport i ser conscient del sacrifici que ha de portar a terme, és clau per arribar a l'elit. En referència a les característiques individuals, Andronikos (2018) ressalta la importància que tenen aquestes en determinar la carrera esportiva d'un jugador base. L'autor assegura que "les característiques individuals són el principal determinat clau en la pròspera

progressió cap al nivell d'elit." En aquestes característiques, s'inclouen tant les psicològiques com els atributs físics, posant èmfasi en el compromís dels atletes i la motivació. Quan analitzem la consigna atribuïda a l'ecosistema del jugador, es destaca l'ajuda dels experts, la mentalitat enfocada als objectius a llarg termini i la continuïtat en les millores i oportunitats pels esportistes, com a factors facilitadors d'assolir el màxim potencial (Andronikos, 2018). Els reptes constants, així com el suport social o l'ús de models a seguir són altres atributs que l'autor relaciona amb l'èxit en la transició cap a l'elit. Aquestes consignes analitzades en l'article són de caràcter general, de la transició dels joves esportistes cap a l'elit, però s'ha de tenir en compte que cada esport el formen característiques diferents, a tots els nivells.

Una altra perspectiva d'estudi l'aporten Bjørndal et al. (2018) en la investigació, on determinen altres factors clau per una positiva transició cap a l'elit. En aquest cas, l'estudi és específic per l'handbol, on es du a terme una anàlisi de 9 jugadores noruegues en el seu camí de l'esport base a l'alt rendiment. En primer lloc, l'article destaca un factor no mencionat anteriorment, com és la importància de la selecció nacional pels jugadors joves. Es posa en referència el cas d'una jugadora que comença a valorar la possibilitat de ser professional quan és cridada amb la selecció nacional de la seva edat, quan anteriorment l'handbol només era una font de diversió. Un altre punt on les federacions han d'excel·lir és el fet de fomentar les activitats entre diferents països i les concentracions de jugadors d'un mateix territori. En aquest cas, la IHF i la EHF estan potenciant cada cop més l'esport base i cada estiu els jugadors participen en esdeveniments internacionals. Al seu torn, la RFEBM i la FCH estan potenciant les concentracions de jugadors, on destaca l'activitat principal d'handbol base a Espanya que són les concentracions nacionals al Centre d'Alt Rendiment Esportiu (CAR) de Granada. Nogensmenys, aquestes activitats han d'estar coordinades amb l'educació acadèmica dels joves jugadors, per no suposar una càrrega negativa. El model aplicat per desenvolupar talent en cada federació és un altre factor determinant, com s'havia mencionat amb anterioritat. Sovint, pels esportistes és molt difícil combinar la seva vida acadèmica amb l'esportiva, sobretot quan es tracta d'esportistes que participen amb la selecció en activitats de tecnificació. Un exemple de l'article, ressalta que per un jugador base d'alt rendiment, no hi ha descans. Les pauses en l'àmbit del club, coincideix amb les activitats amb la selecció nacional i a l'estiu són els esdeveniments internacionals com els europeus o mundials. Nogensmenys, no hi ha una clara relació entre l'alta càrrega de treball esportiu i un desajust en els diferents calendaris (tant acadèmic com esportiu) amb la retirada sobtada de la pràctica esportiva, tot al contrari (Bjørndal et al., 2018). En tercer lloc, l'article analitza quin impacte tenen les lesions o la falta de sentit per continuar jugant. Com en els altres factors, les jugadores aporten la seva experiència i és evident com la falta d'empatia, la càrrega excessiva o la poca coordinació entre agents implica altes possibilitats de lesió. Els autors troben una alta connexió entre lesions i el fracàs en el camí cap a l'elit.

Per últim, un factor amb cert pes que no ha sigut comentat en l'anàlisi de la literatura referent a aquest tema és la sort. En aquest article, es menciona que cada jugadora analitzada que ha arribat a l'elit ha tingut un camí diferent, alguns més regulars i d'altres

irregulars. Es menciona la importància que tenen factors totalment aliens a l'esportista, circumstàncies que afavoreixen a l'atleta sense que s'hagi posat èmfasi en l'acció. Aquest factor sort també és molt important i s'ha de tenir en compte quan s'analitza el camí de la base cap a l'elit. Posant en comú els articles d'Andronikos (2018) i Bjørndal et al. (2018), és evident que el camí d'un jugador per arribar a l'elit és determinat per factors de tota tipologia. Les decisions que pren el jugador en la seva etapa iniciadora, així com les característiques individuals, l'ecosistema de l'esportista, la incidència d'agents externs i la sort són factors que marquen el resultat en el camí per un jugador base en la seva transició cap a l'elit. Si tenim en compte aquestes consignes, i s'integren en els sistemes analitzats anteriorment, l'elit rebrà un flux constant de jugadors joves, preparats a tots els nivells per triomfar i donar visibilitat a l'esport. Però, per què és tan important formar jugadors de base i fer-los arribar a l'elit?

El tercer àmbit d'intervenció en la literatura que es refereix als jugadors és l'impacte de la introducció de jugadors joves en l'ecosistema de l'esport d'elit. Com ja hem vist amb els mateixos jugadors, el rol dels entrenadors i figures destacades són fonamentals perquè la formació de l'esportista sigui tan acurada com sigui possible. Per la societat, tenir models a seguir també és important en vies de millorar el benestar general. El públic més jove se sent identificat amb la seva comunitat local abans i durant un esdeveniment esportiu (De Bosscher et al., 2021). A més, també s'observen millores en satisfacció vitalícia per part del mateix públic. Aquest efecte és notori quan els esportistes són persones amb les quals sentir-se identificat. En referència al model de societat de cada regió, l'esport pot formar part com a paper fonamental. Com ja hem mencionat anteriorment, els resultats esportius d'handbol tant a Catalunya com Espanya són molt notoris, suficients per considerar-lo com una part important per la societat civil. En un cas molt destacat i superior a la resta trobem els països nòrdics. Com mencionen Giulianotti et al. (2020) en el seu article, en aquesta regió l'esport s'entén com una força per potenciar diversos beneficis socials, com la salut i el benestar o el desenvolupament de la gent jove. També destaquen la importància que l'esport té en àmbits com la sostenibilitat mediambiental, la diversitat cultural o la igualtat social. Els jugadors de la base de cada club, conscienciats amb aquests temes, són els principals amplificadors a escala nacional i internacional. Finalment, aquests jugadors que han passat tot el procés tan dur per arribar a l'elit i que són plenament conscients del que costen les coses, poden ser models a seguir per potenciar missatges tan importants com la pràctica de l'esport en països menys desenvolupats. Durant l'inici del segle XXI, es va fomentar el sector de l'esport pel desenvolupament i la pau (SDP en anglès), que entre d'altres moltes activitats, destaca la generació de beneficis per part d'entitats noruegues, juntament amb esportistes d'elit i altres entitats col·laboradores, per donar suport al treball humanitari a regions en conflicte (Giulianotti et al., 2020).

Una vegada s'ha establert el marc teòric en què es fonamenta el projecte, analitzant els 2 grans àmbits de treball, que són les federacions i entitats esportives, així com els jugadors, a la vegada que s'ha aclarit quins punts són més determinants en tots els àmbits, és moment d'explicar quina metodologia s'ha emprat per a les anàlisis quantitatives i qualitatives, respectivament.

3.1. METODOLOGIA

La hipòtesi plantejada anteriorment presenta 2 parts, una on s'afirma que l'handbol base català té un major impacte a l'elit, i l'altre què explicaria que aquesta primera es confirmés. En l'anàlisi inicial, es poden trobar 3 situacions diferents. En primer lloc, que no es confirmi la primera part de la hipòtesi i, per tant, la segona no tingui sentit. Per altra banda, es podria confirmar la primera part de la hipòtesi, però que els motius siguin aliens a les entitats esportives que conformen l'handbol base català. En última instància, es podria donar el cas en què les 2 parts de la hipòtesi són certes.

Per tal de tenir el rigor més gran possible, es defineix la hipòtesi en termes concrets, en la via de poder tenir un factor comparable. En el cas d'impacte, aquesta investigació defineix impacte com nombre de jugadors formats a equips base de Catalunya que actualment formen part d'equips d'elit. Per ser considerats com a formats en equips catalans, han d'haver estat mínim els dos anys de categoria juvenil (16-18 anys) en el club. Per tal d'acotar el projecte, es tindrà en compte la 1a Divisió estatal espanyola i la resta de les lligues europees dels països amb major coeficient segons el rànquing de la European Handball Federation (EHF)¹. Aquestes lligues en l'àmbit estatal són la Lliga Plenitude Asobal en categoria masculina, i la Lliga Guerreras Iberdrola en categoria femenina. En concret, s'analitzaran les plantilles de la temporada actual (2023-2024) i d'aquesta manera es buscarà una relació amb la gestió portada a terme per la FCH des del 2017. Es consideren jugadors efectius, és a dir, que reben un impacte positiu de la gestió portada a terme des del 2017 tots aquells jugadors que fossin juvenils o de categoria inferior en finalitzar la temporada 2016-2017 (en aquest cas, parlem de jugadors nascuts l'any 1999). El 2017 la junta directiva actual de la FCH va començar el seu mandat, que finalitzarà el 2024 (després de ser reelegit a les eleccions del 2021). Des de la temporada 2017-2018 fins a l'actual, es podran tenir en compte tots els plans d'actuació de l'entitat i dels clubs amb equips base a Catalunya, que treballen diàriament en la formació dels jugadors i jugadores.

En relació amb la segona part de la hipòtesi plantejada, la gestió esportiva fa referència a quines accions en l'àmbit esportiu ha portat a terme la FCH per millorar el talent jove de l'handbol base. Algunes accions poden ser jornades d'entrenament de les Seleccions Catalanes, interacció amb els clubs catalans, projecte de formació de jugadors, estructuració de les competicions de Divisió d'Honor base, interacció amb entitats externes com la RFEBM, etc. Per altra banda, quan es parla de factors d'estats de la naturalesa, es vol referir a condicions que la FCH no controla, així com tampoc ho fa cap de les federacions de la resta de l'estat espanyol. Alguns exemples poden ser la quantitat de població que practica aquest esport, la densitat de població, la distància entre entitats esportives, la quantitat de clubs participants en competicions regionals, etc. És a dir, es podria donar el cas en què Catalunya aporta més jugadors perquè és la comunitat autònoma (CA) amb més població jugant a handbol i, per tant, hi ha major probabilitat de què un jugador faci el seu camí cap a l'elit, o un altre cas en què es demostrï que la distància en km que hi ha entre poblacions a Catalunya, fa que sigui

¹ A l'annex 1 es troba adjunta la taula amb els coeficients EHF per la temporada 2023/2024

més senzill el desenvolupament dels jugadors per arribar a l'elit. Per tal de demostrar que les 2 parts de la hipòtesi són certes, es fonamenta una metodologia que es divideix en accions concretes per cada una de les parts.

La metodologia per la primera part de la hipòtesi es basarà en el recompte de jugadors. Per tal de comprovar si és cert que hi ha més jugadors catalans nascuts a partir de l'any 1999 a les lligues esmentades anteriorment, s'analitzarà cada una de les plantilles de tots els equips que conformen les primeres divisions. El procés de selecció es dividirà en 2 parts, una on se seleccioni els jugadors formats a entitats esportives de l'estat espanyol i la segona en què es busqui la procedència directa d'aquests jugadors, comprovant quin percentatge prové de clubs catalans². En cas de trobar un impacte clar dels clubs catalans en l'elit de l'handbol, es passarà a la segona part de la hipòtesi.

En la segona part de la hipòtesi, la metodologia emprada serà basada en revisió d'estratègies per part de la FCH, així com d'entrevistes a agents involucrats en la formació de talent jove a Catalunya. També, es descartaran factors d'estats de la naturalesa a partir de la comparació amb altres CCAA comparables. Es buscarà quines activitats han estat impulsades per la FCH des de la temporada 2017-2018 fins ara, per tal de veure l'impacte real de gestió esportiva. Fent entrevistes obertes, és a dir, sense preguntes tancades, es buscarà trobar el punt de vista de persones involucrades en la formació de jugadors d'alt rendiment i alt nivell base, i d'aquesta manera veure quin ha sigut l'impacte real de les entitats catalanes en l'elit absoluta. L'objectiu de realitzar entrevistes obertes és dotar a l'entrevistat de la llibertat més gran per poder expressar la seva opinió, sense restringir algunes dades, anècdotes o coneixement que es puguin aportar.

Les entrevistes seran amb Jaume Fort, actual president de la FCH, amb Jordi Ribera, actual seleccionador absolut masculí espanyol, amb Ricard Parera, excoordinador tècnic de la base al BMG (2010-2020), amb Toni Garcia, excoordinador esportiu d'handbol formatiu al FCB (2017-2022), amb Pau Campos, actual seleccionador juvenil masculí de Catalunya, amb Robert Cuesta, actual entrenador del 1r equip femení del BMG, Gabriel Martorell, actual seleccionador absolut femení català, i amb Carolina Carmona, actual entrenadora del OAR Gràcia Sabadell.

3.2. ANÀLISI ESTADÍSTICA DE LES PLANTILLES

Aquesta secció del projecte està enfocada a l'anàlisi quantitativa, és a dir, a trobar una variable mesurable i objectiva que permeti relacionar les estratègies de les entitats esportives catalanes amb un èxit, com és l'aportació de jugadors formats a la base d'un club que arriben a l'elit absoluta. Com es menciona a la metodologia, els jugadors i jugadores estan dins d'un espai mostral concret per poder definir millor la relació d'èxit que s'ha descrit. Breument, aquests jugadors i jugadores han d'haver nascut a tot tardar el 1999 (màxim 25 anys) i el seu club formador de base es considera el club al qual va pertànyer els dos anys de categoria juvenil (entre els 16 i els 18 anys).

² A l'annex 10 es troba adjunt el llistat de jugadors i jugadores

3.2.1. Jugadors masculins formats a Catalunya

En categoria masculina s'han analitzat un total de 12 lligues, les primeres divisions d'Espanya, Alemanya, França, Hongria, Dinamarca, Polònia, Portugal, Macedònia, Eslovènia, Romania, Croàcia i Suècia. A cada lliga militen un nombre d'equips diferents, en funció del nivell i la regulació a cada país, però de mitjana són 16 equips per lliga (com a la Lliga Plenitude Asobal), amb aproximadament 16 jugadors per plantilla, el que comporta una anàlisi de 3.072 jugadors aproximadament.

Després de l'anàlisi quantitativa, s'ha trobat que hi ha 135 jugadors formats en equips base de l'estat espanyol que actualment militen en alguna d'aquestes lligues. D'aquests 135 jugadors, 125 militen a la Lliga Plenitude Asobal (entre 7 i 8 jugadors joves per equip de mitjana), i els altres 10 a lligues europees. Abans de dur a terme una anàlisi específica de la lliga estatal i la resta de lligues, a continuació es mostra un gràfic que relaciona el nombre de jugadors que cada CCAA aporta a l'elit en la temporada actual (2023/2024).

Figura 1

Jugadors masculins a l'elit per CCAA dels seus clubs de base

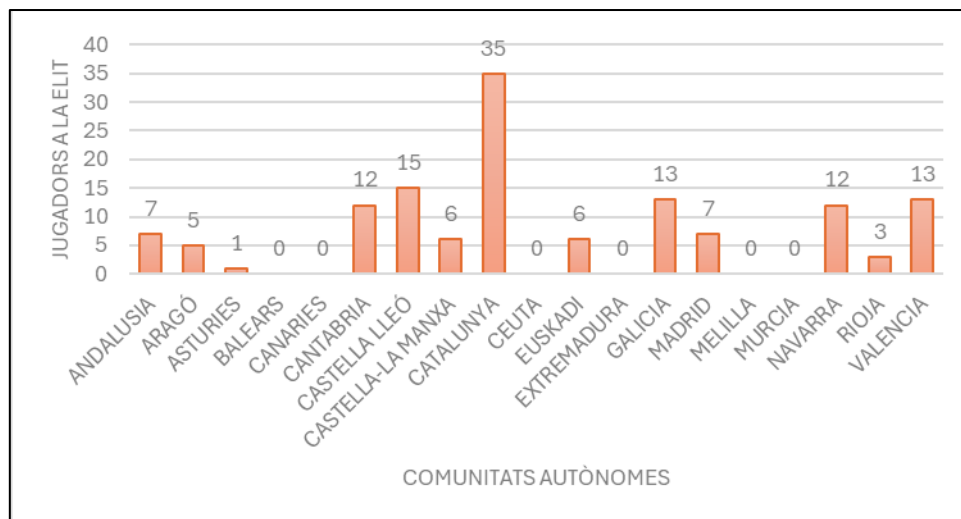

Fig. 1: El gràfic mostra quants jugadors masculins aporta cada CCAA a l'elit absoluta en la temporada 2023/2024. [Font: elaboració pròpia]

A la Figura 1 s'observa que a la temporada 2023/2024, Catalunya és la comunitat autònoma que més jugadors aporta a l'elit, amb un total de 35 (25,9%). La diferència sobre la segona és notòria, que en aquest cas és Castella i Lleó amb 15 jugadors (11,1%). En un tercer graó, trobem un conjunt de CCAA que aporten entre 12, Cantàbria i Navarra (8,9%), i 13, València i Galícia (9,6%), jugadors a l'elit. Els territoris insulars, com són Balears i Canàries, així com les Ciutats Autònomes de Ceuta i Melilla, Múrcia i Extremadura són els únics territoris que no aporten jugadors a l'elit en l'actualitat.

Un altre factor important d'estudi és la circulació de jugadors joves en l'elit. Com s'ha comentat anteriorment en el marc teòric, l'ecosistema on es forma un jugador és clau

pel seu desenvolupament i futur camí cap a l'elit. En moltes ocasions, els jugadors no poden establir-se en el seu propi territori i necessiten buscar alternatives en el mateix territori o marxar a un altre comunitat autònoma. Aquest èxode és el que es representa en el gràfic següent.

Figura 2

Circulació de jugadors masculins dels equips base a l'elit

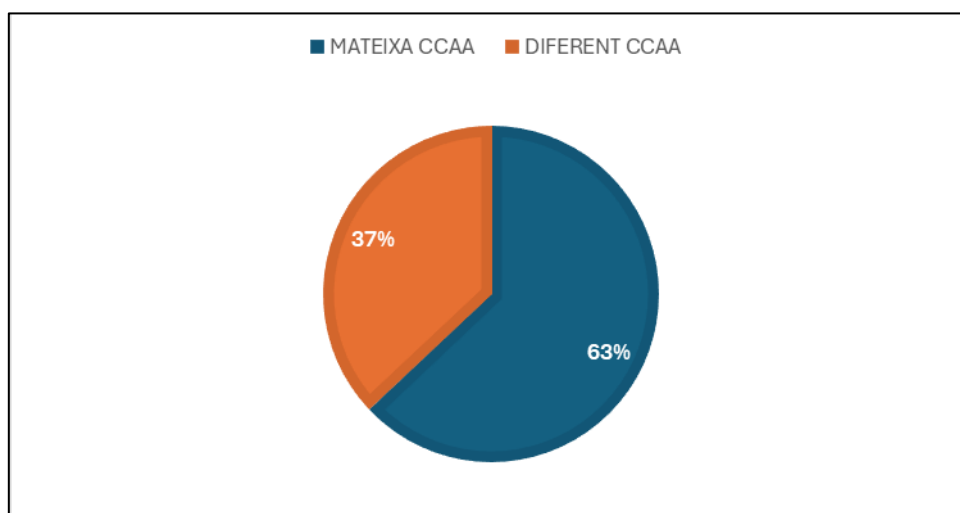

Fig. 2: El gràfic mostra quants jugadors estan en equips d'elit a la temporada 2023/2024 del mateix territori que els seus equips de base. [Font: elaboració pròpia]

La circulació de jugadors es dona més sovint dins de la mateixa comunitat autònoma que entre territoris. Un 63% de jugadors romanen al seu territori després de la seva etapa base, bé sigui perquè el seu club de base els hi dona l'oportunitat o perquè en la mateixa comunitat autònoma hi ha un club a l'elit que els permet fer el pas a l'elit.

Ara, si centrem l'anàlisi en el territori català, ens trobem amb diferents variables d'interès pel projecte. En primer lloc, d'on provenen aquests 35 jugadors que actualment militen a l'elit. Aquesta dada la trobem al gràfic a continuació.

Figura 3

Equips base de procedència dels jugadors catalans a l'elit

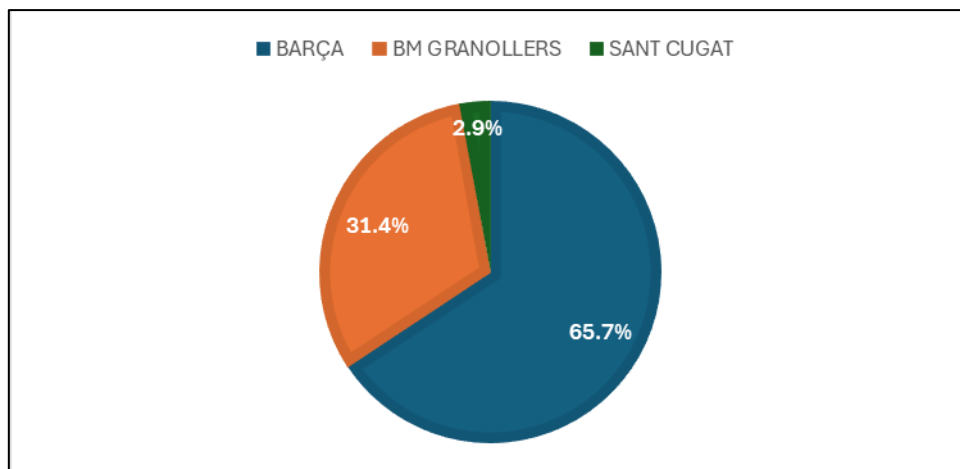

Fig. 3: El gràfic mostra el percentatge de jugadors que procedeixen dels diferents equips de base que aporten jugadors a l'elit en la temporada 2023/2024. [Font: elaboració pròpia]

Com mostra clarament la Figura 2, hi ha una clara polarització dels equips catalans de base que aporten jugadors a l'elit absoluta. El Barça i el BMG són els 2 clubs capdavaners, amb el permís de Sant Cugat que aporta actualment 1 jugador a l'elit. Els altres 34, estan repartits entre els 23 del Barça (65,7%) i els 11 del BMG (31,4%).

Per altra banda, també és útil analitzar si Catalunya és una comunitat autònoma que tendeix a importar jugadors o a exportar-los. En primer lloc, Catalunya disposa de 2 equips a la màxima categoria, que són el Barça i el BMG. Les 2 plantilles sumen un total de 16 jugadors formats a l'estat espanyol, i només 2 d'ells provenen d'una comunitat autònoma externa. En altres paraules, el 88% dels jugadors que a hores d'ara militen a un club català d'elit, provenen d'un club català de base.

Si centrem l'anàlisi en l'exportació de jugadors, és necessari diferenciar quants jugadors catalans estan militant a clubs fora de Catalunya. Com es menciona anteriorment, són 35 els jugadors catalans a l'elit i 14 els jugadors catalans en clubs d'elit catalans. Això fa que 21 jugadors catalans militin en l'actualitat a l'estranger. Aquesta dada representa que el 60% dels jugadors formats a un club base català, ara com ara no militen a un club català d'elit. Aquí s'observa la gran font d'exportació que suposa Catalunya com a comunitat autònoma per la resta de territoris. Al gràfic següent és fàcil apreciar la diferència entre l'exportació i els jugadors que tenen l'oportunitat de continuar jugant al mateix territori..

Figura 4

Jugadors formats a clubs base catalans que militen a clubs d'elit fora de Catalunya

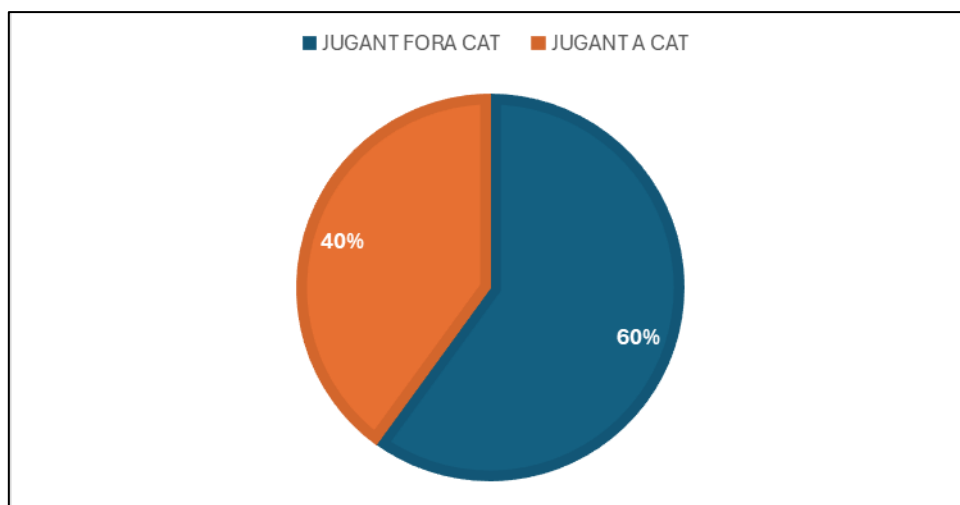

Fig. 4: El gràfic mostra el percentatge de jugadors catalans jugant a l'elit a fora de Catalunya en la temporada 2023/2024. [Font: elaboració pròpia]

Si portem aquesta anàlisi a un nivell més internacional, és interessant quantificar quants jugadors formats a equips base catalans estan actualment a l'estranger. L'estat espanyol a hores d'ara té 10 jugadors a l'estranger, fora de la Lliga Plenitude Asobal. Hi ha 7 (70%) d'aquests jugadors que provenen d'un equip base català. En el gràfic és apreciable de forma visual aquesta diferència.

Figura 5

Jugadors catalans militant a lligues europees

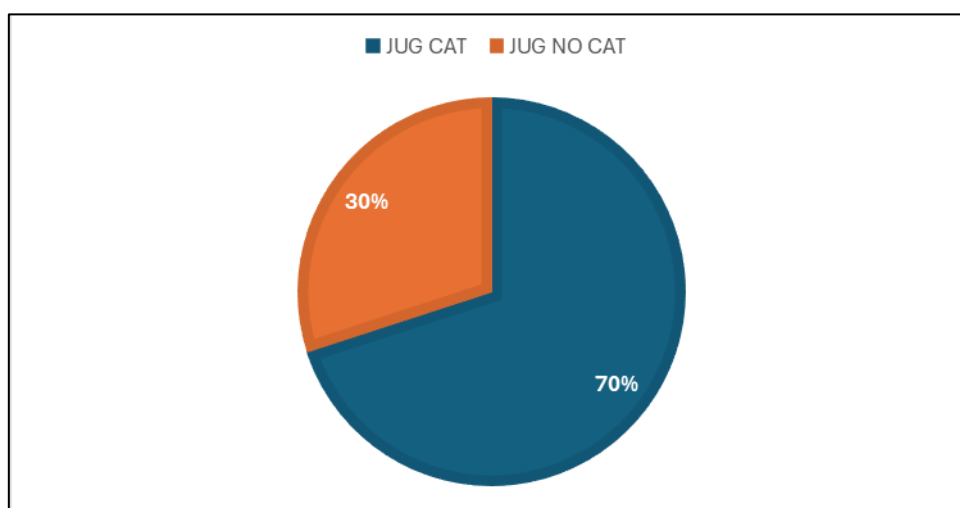

Fig. 5: El gràfic mostra el percentatge de jugadors catalans jugant a l'elit a fora de l'estat espanyol en la temporada 2023/2024. [Font: elaboració pròpia]

3.2.2. Jugadores femenines formades a Catalunya

En categoria femenina s'han analitzat un total de 10 lligues, les primeres divisions d'Espanya, Noruega, Hongria, França, Dinamarca, Romania, Montenegro, Eslovènia, Alemanya i Suècia. Com en categoria masculina, a cada lliga militen un nombre d'equips diferents, en funció del nivell i la regulació a cada país, però de mitjana són 16 equips per lliga (12 en el cas de la Lliga Guerreras Iberdrola), amb aproximadament 16 jugadores per plantilla, el que comporta una anàlisi de 2.560 jugadores aproximadament.

Després de l'anàlisi quantitativa, s'ha trobat que hi ha 81 jugadores formades en equips base de l'estat espanyol que actualment militen en alguna d'aquestes lligues. D'aquestes 81 jugadores, 75 militen a la Lliga Guerreras Iberdrola (entre 6 i 7 jugadores joves per plantilla), i les altres 6 a lligues europees.

Abans de dur a terme una anàlisi específic de la lliga estatal i la resta de lligues, a continuació es mostra un gràfic que relaciona el nombre de jugadores que cada CCAA aporta a l'elit en la temporada actual (2023/2024).

Figura 6

Jugadores femenines a l'elit per CCAA dels seus clubs de base

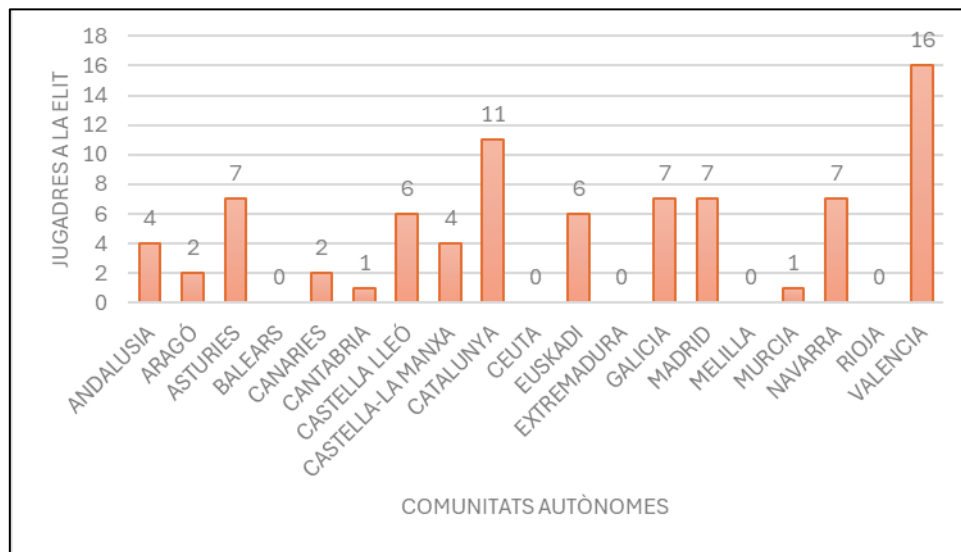

Fig. 6: El gràfic mostra quantes jugadores femenines aporta cada CCAA a l'elit absoluta en la temporada 2023/2024. [Font: elaboració pròpia]

A la Figura 6 s'observa que a la temporada 2023/2024, València és la comunitat autònoma que més jugadores aporta a l'elit, amb un total de 16 (19,8%). La segona comunitat autònoma és Catalunya amb 11 jugadores (13,6%). Seguidament, trobem un conjunt de CCAA que aporten entre 6 i 7 jugadores a l'elit (Astúries, Castella i Lleó, Euskadi, Galícia, Madrid i Navarra). Les Illes Balears, així com les Ciutats Autònomes de Ceuta i Melilla, Múrcia i Extremadura són els únics territoris que no aporten jugadores a l'elit en l'actualitat.

Un altre factor important d'estudi és la circulació de jugadores joves en l'elit. Com ja s'ha comentat anteriorment en la categoria masculina i en el marc teòric, l'ecosistema on es forma una jugadora és clau pel seu desenvolupament i futur camí cap a l'elit. En moltes ocasions, les jugadores no poden establir-se en el seu propi territori i necessiten buscar alternatives en el mateix territori o marxar a un altre comunitat autònoma. Aquest èxode és el que es representa en el gràfic següent.

Figura 7

Circulació de jugadores femenines dels equips base a l'elit

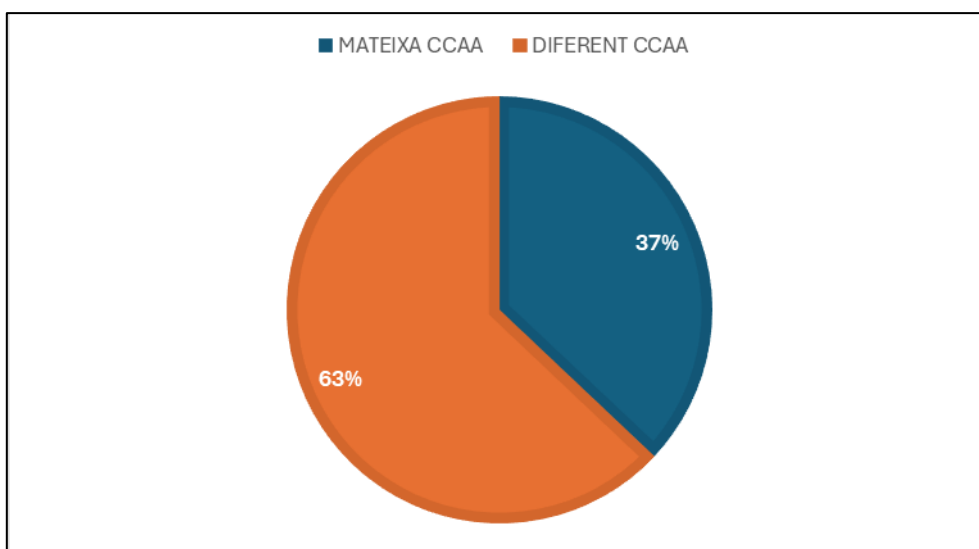

Fig. 7: El gràfic mostra quantes jugadores estan en equips d'elit a la temporada 2023/2024 del mateix territori que els seus equips de base. [Font: elaboració pròpia]

La circulació de jugadores es dona més sovint entre CCAA que dins del mateix territori. Un 37% de jugadores romanen al seu territori després de la seva etapa base, i l'altre 63% es desplaça fora de la seva comunitat autònoma.

Ara, si centrem l'anàlisi en el territori català, ens trobem amb diferents variables d'interès pel projecte. En primer lloc, d'on provenen aquestes 11 jugadores que actualment militen a l'elit. La quantitat d'equips és superior que en categoria masculina, i són 6 els equips de base catalans que aporten jugadores a l'elit. També trobem, però, 2 clubs estàndards com són l'Handbol Sant Vicenç i el BMG. Els 2 clubs aporten 4 (36,4%) i 3 (27,3%) jugadores respectivament. Els altres clubs catalans que aporten jugadores són el Sant Joan Despí, Santa Maria de Palautordera, el BM la Roca i l'Handbol Gavà. En el gràfic es pot apreciar de forma clara les dades esmentades.

Figura 8

Equips base de procedència de les jugadores catalanes a l'elit

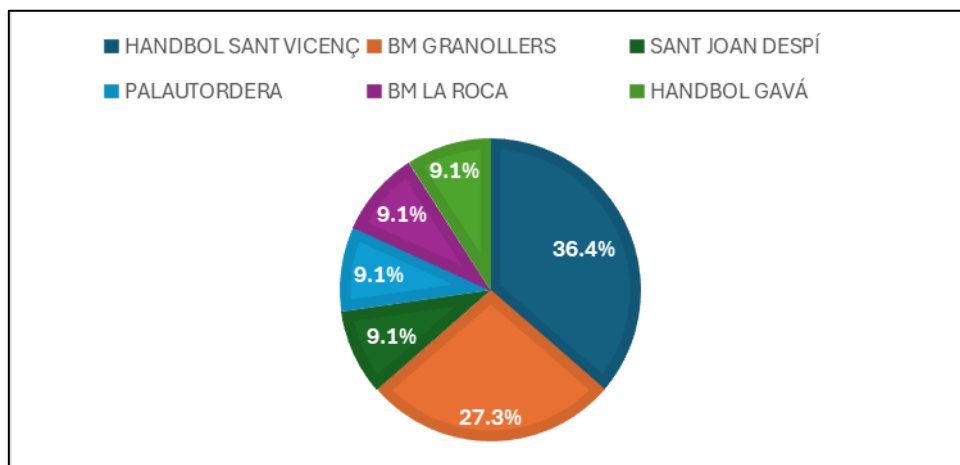

Fig. 8: El gràfic mostra el percentatge de jugadores que procedeixen dels diferents equips de base que aporten jugadores a l'elit en la temporada 2023/2024. [Font: elaboració pròpia]

Per altra banda, també és útil analitzar la faceta importadora de Catalunya i analitzar si és una comunitat autònoma que tendeix a importar jugadores o a exportar-les. En primer lloc, Catalunya té 1 equip a la màxima categoria, que és el BMG. Té 8 jugadores formades a l'estat espanyol, i només 1 jugadora prové d'una comunitat autònoma externa. En altres paraules, el 88% de les jugadores joves que actualment militen al BMG, provenen d'un club català de base.

Figura 9

Jugadores formades a clubs base catalans que militen a clubs d'elit fora de Catalunya

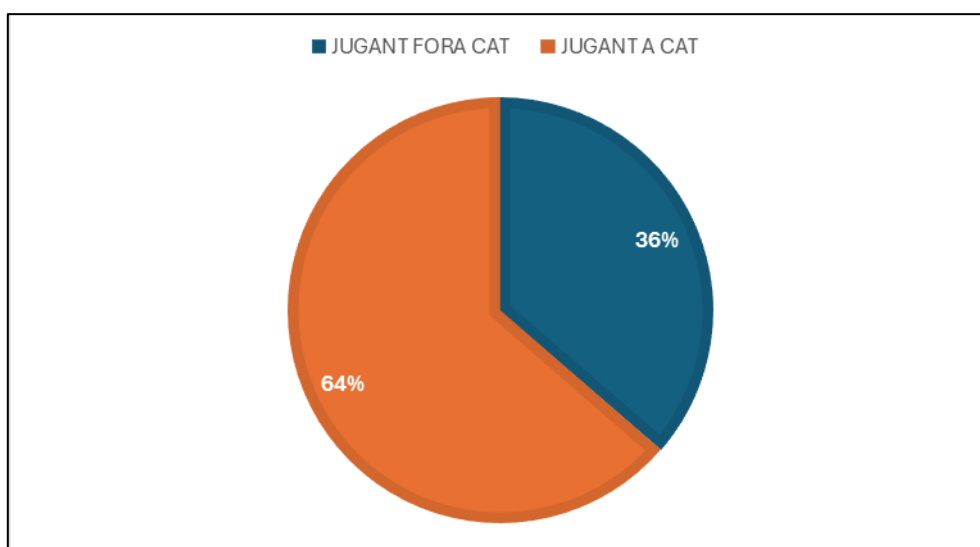

Fig. 9: El gràfic mostra el percentatge de jugadores catalanes jugant a l'elit a fora de Catalunya en la temporada 2023/2024. [Font: elaboració pròpia]

Per altra banda, com mostra la Figura 9, de les 11 jugadores catalanes a l'elit, 7 (64%) formen part de la plantilla del BMG. Això fa que 4 jugadores catalanes militin actualment a l'estranger. Aquesta dada representa que només el 36% de les jugadores formades a un club base català, en l'actualitat no militen a un club català d'elit.

L'anàlisi en l'àmbit internacional per a Catalunya és senzill. A hores d'ara, cap jugadora catalana milita a un club fora de la Lliga Guerreras Iberdrola. De les 6 jugadores joves formades a l'estat espanyol, cada una d'elles ha estat formada a un club de base de diferents CCAA, remarcant la diversitat que hi ha en categoria femenina.

3.3. REVISIÓ ANALÍTICA DE LES ACCIONS DE LA FCH

L'anàlisi qualitativa és l'altra part fonamental del projecte. Com s'ha esmentat en la literatura d'aquesta investigació, les estratègies i l'estructura d'una entitat esportiva són factors determinants per afavorir l'èxit dels jugadors en el seu camí cap a l'elit. Quan les entitats esportives creen ecosistemes positius pel desenvolupament del jugador, la probabilitat d'acabar tenint més jugadors a l'elit és cada cop més alta.

En el marc d'aquest treball català, que posa el focus en l'handbol base català, la institució amb més pes és la FCH, que regula a tots els clubs i entitats esportives que circulen en el marc de l'handbol formatiu català. L'any 2017, la FCH va tenir un relleu en la seva junta directiva, encapçalada per Jaume Fort, actual president de la FCH que complirà 7 temporades al càrrec. En un any en què hi ha convocades unes eleccions, ens situem en uns dels millors moments de l'handbol català, en tots els sentits. Per entendre aquests èxits, és important saber quines han sigut les estratègies a seguir per la FCH durant aquest període de temps.

3.3.1. Pla d'accions (2017-2024)

En aquests anys de mandat de Jaume Fort i la seva junta directiva, hi ha 6 accions estratègiques que han sigut l'impuls per la millora de l'handbol català. Aquestes accions posant el focus en els 3 agents més importants de l'ecosistema català.

En primer lloc, els entrenadors i entrenadores que cada setmana inverteixen part del seu temps en formar al talent més jove i que permeten als jugadors i jugadores arribar a l'elit amb les eines necessàries. Seguidament, els jugadors i jugadores en si, que són els principals protagonistes de l'ecosistema. Finalment, els clubs i entitats esportives que col·laboren diàriament perquè els jugadors i jugadores puguin treballar en les millors condicions.

Abans d'iniciar qualsevol estratègia, el primer èxit resideix en saber qui són els protagonistes de l'ecosistema i treballar perquè es donin les millors condicions de treball per tots ells.

3.3.1.1. Formació

La primera estratègia que es destaca és la formació dels entrenadors i entrenadores, així com de tots els agents implicats en els sistemes competitiu i de formació dels jugadors de base. En l'inici del mandat el 2017, la FCH contempla una gran quantitat de formadors sense titulació ni coneixements necessaris per aportar una qualitat de treball excel·lent als jugadors. Un dels problemes principals pels quals no hi havia formadors titulats era la falta de temps, ja que moltes vegades els entrenadors tenen altres feines a part de ser entrenadors d'handbol. A més, la baixa remuneració és un problema essencial. A l'inici del 2020, la FCH tenia preparat un pla formatiu per iniciar els cursos en línia. Aquest pla formatiu coincideix al març del mateix any amb el confinament a l'estat espanyol per la pandèmia de la Covid-19. Des d'aleshores, la FCH ha fet cursos de nivell 0, 1 i 2 per entrenadors a tot el territori, aprofitant el pla formatiu que permet realitzar parts de l'ensenyament en línia. Aquesta estratègia ha donat peu a què augmentés el nombre d'aspirants al nivell 3. Alguns d'aquests cursos de nivell 3 també s'han dut a terme a Catalunya, per facilitar que més entrenadors catalans obtinguessin la titulació més alta en l'àmbit de l'Estat espanyol. Com a conseqüència, han augmentat de forma notòria els formadors titulats i amb més coneixement que afecta directament la formació dels jugadors.

Per altra banda, a part de la formació amb la finalitat d'aportar titulacions als formadors, també s'ha invertit en jornades de formació on es puguin intercanviar idees amb altres entrenadors i entrenadores. Des del 2017, s'han portat a terme les Jornades de l'Entrenador Català, una jornada que és oberta al públic amb un preu d'inscripció molt reduït, on es poden escoltar a entrenadors de l'elit compartint tota mena de material que millora la formació dels agents assistents. Aquests clínics són un altre punt determinant en la millora de la formació dels entrenadors i entrenadores, que en última instància es pot veure reflectida en els jugadors i jugadores.

En conclusió, la formació que s'ha donat als jugadors en concepte de Seleccions Territorials (SSTT) i en les trobades de tecnificació territorial. En la primera situació, les SSTT permetien a molts clubs dels diferents territoris de Catalunya, tenir a jugadors implicats en activitats de millora de la FCH, que tenen una repercussió positiva en el jugador, però també en els agents del seu voltant, com els companys, el club i les entitats esportives i no esportives del territori. En la segona situació, són els mateixos clubs que envien una sèrie de jugadors a formar part de les trobades, per buscar un objectiu similar a les SSTT. Aquesta formació als jugadors i jugadores catalans es dona des d'aleví, és a dir, des d'edats on el desenvolupament és determinant pel futur de l'esportista.

En resum, una millor formació dels agents implicats en l'ecosistema de l'handbol base català, això com un flux d'informació que serveixi per elevar el nivell de totes les entitats esportives catalanes, ha estat un aspecte clau per l'arribada de tants jugadors a l'elit, així com l'assoliment de diferents èxits, tant a escala de clubs com de seleccions.

3.3.1.2. Llicències

La inversió de la FCH en la promoció de llicències és la segona estratègia destacada. Una llicència és aquell document que permet als jugadors i jugadores ser considerats federats i, per tant, poder competir en lligues regulades per les respectives federacions autonòmiques. Actualment, Catalunya és la comunitat autònoma que més llicències té, tant en l'àmbit masculí com a femení en tot el territori espanyol. Aquesta quantitat s'ha aconseguit a través de la promoció per part de la FCH i els clubs, que han buscat jugadors i jugadores en tot el territori per iniciar-se en l'handbol. La primera consigna va ser intentar donar als clubs les majors facilitats per invertir en totes aquelles activitats destinades a incentivar la pràctica de l'handbol. En cas de la FCH, es va impulsar les jornades d'handbol per escoles a la zona de Barcelona a través del Pla Escola Ciutat. Durant diverses jornades, diferents escoles de la ciutat de Barcelona participen en partits d'handbol amistosos que tenien com a principal motiu fomentar la pràctica esportiva de l'handbol en els més petits. En l'àmbit de clubs, hi ha diferents activitats similars on destaca el Torneig Coaliment, impulsat pel BMG. Durant 4 diumenges, totes les escoles de Granollers des de 1r fins a 6è (prebenjamí a aleví) participen en jornades de partits on no hi ha cap guanyador. Es fomenta la participació de la pràctica esportiva i s'intenta captar diferent talent molt jove que pugui tenir un desenvolupament de qualitat en un ecosistema adequat.

La segona consigna va ser la d'ampliar la base per poder comptar amb un major nombre de jugadors a les edats més primerenques, que posteriorment a través d'un procés de selecció acaben esdevenint en menys jugadors preparats per arribar a l'elit. La idea és molt clara, com més jugadors formin part de la primera selecció, hi haurà més quantitat de jugadors amb probabilitat d'arribar a l'elit. A més, amb una major quantitat de jugadors en aquestes edats, l'ecosistema és més positiu, es dota als jugadors d'un sistema de competició i permet evitar mancances formatives en edats on són molt perjudicials per als esportistes.

Aquestes consignes adopten sentit gràcies a 2 factors determinants en categoria masculina. En primer lloc, 2 focus de promoció de l'elit en l'àmbit estatal com són Barça i BMG, que a part inverteixen molt en la formació dels seus equips de base. Aquests 2 focus són una ajuda per tots els clubs i la mateixa FCH, a causa de l'impacte mediàtic que tenen i permeten donar importància a tota la feina positiva que estan fent la resta de clubs amb menys repercussió mediàtica.

Per altra banda, Catalunya és l'única comunitat autònoma amb un grup sencer a 1a Nacional. Aquesta categoria nacional es reparteix en 6 grups, i un d'ells està format exclusivament per equips catalans. Això lliga amb el foment per part de la FCH de tenir més llicències que continuïn nodrint aquesta quantitat d'equips que militen a categories nacionals. En categoria femenina, s'està treballant per part de la FCH per poder arribar a equiparar el nombre de llicències.

3.3.1.3. Seguiment i competició

Des del 2017, la FCH ha tingut molt clar qui són els protagonistes principals en l'ecosistema esportiu on actuen. En primera instància, els clubs i entitats esportives que s'encarreguen diàriament de donar la millor formació als jugadors i jugadores, que són els principals afectats de totes aquestes estratègies. Una de les activitats amb més impacte a escala estatal és el Campionat d'Espanya per Seleccions Autònòmiques (CESA), que des del 2014 es disputa a una sola seu durant la primera setmana de gener. L'edició del 2024 s'ha disputat a Catalunya, i la RFEBM ha tornat a atorgar els drets d'organització a la FCH per l'edició del 2025. Per aquesta última edició del CESA, la FCH ha intentat treballar 2 àmbits de forma molt precisa, com són la comunicació amb els clubs i el màrqueting de les Seleccions Catalanes (SSCC) durant la preparació, la mateixa competició i les setmanes posteriors. Per una banda, s'ha reforçat la constant comunicació amb els clubs per quadrar agendes dels entrenaments de les SSCC, i controlar les càrregues dels jugadors que participen en aquestes activitats. A més, s'ha donat una retroacció constant als clubs per veure quin és el treball que s'ha portat a terme amb els jugadors durant els entrenaments i donar la possibilitat als clubs de veure quin és l'estat del jugador durant les jornades.

Per altra banda, la FCH ha invertit molts esforços en imatge i comunicació per seguir a totes les SSCC durant tot el període CESA (prèvia, competició i post). Aquesta temporada, s'ha pogut veure diferents imatges a les xarxes socials de totes les SSCC, així com un seguiment molt detallat durant tota la competició. Aprofitant els èxits de les diferents SSCC en els darrers anys, així com aquesta aposta per la millora del contingut visual que emet la FCH en relació amb el CESA, s'ha volgut tenir referents pels jugadors més joves, que veuen en aquests jugadors model un mirall on poder mirar-se. Durant les últimes edicions del CESA, són molts els jugadors i jugadores juvenils, que acaben etapa base, els quals han participat amb la Selecció Catalana Juvenil Masculina i Femenina (SCJM i SCJF) i que actualment militen equips de primer nivell. Aprofitant aquesta situació, la FCH ha impulsat activitats com entrevistes amb jugadors que havien participat en anteriors edicions del CESA, amb l'objectiu de compartir quina va ser la seva experiència durant la competició i quins consells poden donar als jugadors que s'inicien en aquest tipus d'esdeveniments.

Relacionat amb el seguiment, la FCH també actua perquè els clubs amb equips base participant en un nivell més alt, puguin arribar a l'època competitiva amb un nivell de rodatge òptim i poder competir en les millors condicions. En la comissió esportiva de la FCH, que es reuneix en diverses ocasions durant l'any, els clubs participen i de forma conjunta s'elaboren idees per millorar els esquemes competitius dels equips de base i simultàniament, s'analitzen els resultats de temporades anteriors per crear ecosistemes favorables d'èxit. Si bé abans destacàvem la importància del BMG i el Barça en l'estratègia de llicències, la FCH té molt clar la importància que tenen tots els clubs amb equips base que competeixen cada any i eleven el nivell competitiu de l'handbol català. L'ecosistema és competitiu cada any, i això és gràcies a la feina dels clubs i entitats esportives que sovint no surten en primera plana, però fan una feina vital pel desenvolupament de l'handbol català.

3.3.1.4. CATH Blume

El Centre d'Alta Tecnificació d'Handbol Femení (CATH) és un programa de tecnificació esportiva subvencionat pel Consell Català de l'Esport i gestionat de forma directa per la FCH. Aquest programa existia prèviament a l'inici de l'actual junta directiva el 2017, però destaquem la millora que ha tingut el programa des de l'inici del mandat. La finalitat principal és formar de manera continuada i globalment les esportistes que formen part del programa, perquè millorin el seu nivell i en conseqüència, el nivell de l'handbol femení català, tenint un impacte positiu i directe en els clubs catalans. Actualment, es tenen 20 beques per jugadores en les edats cadet i juvenil, que són seleccionades prèviament pels formadors de la FCH que participen en el projecte CATH. La selecció de les 20 beques és anual, i cada any es revisa quines jugadores segueixen al projecte i quines hi deixen de formar part. En aquesta temporada 2023/2024, hi ha 12 jugadores cadets i 8 jugadores juvenils. La sistemàtica del programa és el més semblant a l'elit que es poden trobar les jugadores en etapes formatives. Durant la setmana conviuen al centre Blume, que acull esportistes d'alt rendiment i s'ocupa de la seva formació educativa, a part de proporcionar un lloc per poder dormir. Les jugadores realitzen 8 sessions setmanals, amb càrregues de treball al matí i a la tarda, mentre utilitzen el matí per realitzar les classes pertinents al seu nivell educatiu. Les sessions de les jugadores al centre es combinen amb les que duen a terme al club, donant com a resultat les 8 sessions que es comentaven anteriorment.

En els últims anys, la FCH ha intentat millorar el programa amb diferents activitats que continuen impulsant la formació de jugadores catalanes. A escala global, com ja mencionat anteriorment, les jugadores que participen en el CATH arriben amb un nivell de base molt alt i això és gràcies a la feina diària dels clubs amb totes elles. En aquest aspecte, el projecte CATH ha intentat millorar la comunicació amb els clubs perquè aquestes jugadores es continuïn formant, però no perdin el ritme competitiu que els aporta el dia a dia amb el seu club. Actualment, les jugadores estan fent 2 sessions amb els seus clubs d'origen. A més, s'ha intentat obrir les portes als clubs perquè sàpiguen quin és el treball que es fa i es pretén continuar millorant la comunicació amb els clubs per controlar les càrregues de les jugadores i evitar lesions o situacions perilloses per les jugadores. Per altra banda, el projecte també ha anat incorporant més formadors per tal de millorar els processos formatius de les jugadores. A hores d'ara, el CATH compta amb 2 entrenadors encarregats de la part tècnica i tàctica, un preparador físic que optimitza l'estat físic de les jugadores i aquesta temporada s'ha introduït la figura de l'entrenador de porteres, per tal de buscar un salt de qualitat en aquesta posició específica. Des del 2017, són 31 les jugadores que han format part del CATH i han participat en activitats amb les seleccions espanyoles femenines³. La FCH continua treballant per millorar el projecte i complir l'objectiu marcat inicialment, però les dades ajuden a totes les entitats a continuar endavant de forma conjunta per poder detallar més el resultat i tenir cada vegada més jugadores catalanes a l'elit. En aquest aspecte, el seguiment i els suggeriments cada temporada són imprescindibles.

³ Dades extretes del web de la FCH: <https://www.fchandbol.cat/informacio/>

3.3.1.5. Pla d'Igualtat 2021

En el pla de les estratègies de la FCH en àmbit femení, destaca el ja comentat CATH Blume, un projecte purament formatiu a escala de jugadores, i el Pla d'Igualtat 2021, una estratègia molt més transversal que afecta la FCH en tots els seus eixos i de forma conseqüent a les entitats esportives que hi formen part. El Pla d'Igualtat va ser publicat el desembre del 2021 i la seva elaboració pertany a l'Anna Rovira, jurista i criminòloga i la Núria Puig, catedràtica jubilada de l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC), assessorades per la Susana Soler i l'Anna Vilanova, professores titulars a l'INEFC⁴. L'objectiu del Pla d'Igualtat és l'elaboració d'un programa per afavorir la igualtat de gènere a la FCH i s'emmarca en el Projecte 2021-2025, un conjunt d'estratègies per part de l'entitat en la segona època de mandat (2017-2021 va ser la primera). El projecte es desenvolupa en 5 eixos d'actuació principals, que són l'equitat, la participació, la visibilitat, la comunicació i la sinèrgia. Per poder actuar en aquests 5 àmbits, el document presentat per les autores s'estructura amb una anàlisi DAFO, que serveix com a diagnòstic del programa, un recull dels objectius que serveixen de base per la discussió a la FCH, la metodologia emprada per realitzar el projecte i per últim, els resultats obtinguts que han donat pas a l'anàlisi DAFO.

A partir d'aquesta anàlisi, la proposta formalitza 15 objectius estratègics que la FCH està portant a terme durant aquests anys. En l'àrea organitzativa, destaca la promoció de la presència de dones en càrrecs directius, tant en la FCH com en els clubs. En l'àrea econòmica, una de les estratègies proposades és incentivar als clubs per tal que incorporin la perspectiva de gènere en les seves assignacions pressupostàries. En l'àmbit d'àrea esportiva, s'ha posat com a objectiu l'adopció de mesures estructurals per reduir l'abandonament de l'esport de competició per part de les dones implicades. En l'àrea formativa, destaca l'estratègia amb més impacte, que és la incorporació de la perspectiva de gènere en el pla de formació de la FCH. Finalment, en l'àrea comunicativa, es pretén incentivar als clubs perquè utilitzin mitjans de difusió per projectar el compromís amb la igualtat entre homes i dones, donant a conèixer referents femenins.

El Pla d'Igualtat s'ha elaborat amb una metodologia en 3 passos. En primer lloc, una anàlisi secundària de les dades sobre els agents implicats (esportistes, entrenadors i entrenadores, directius i directives, àrbitres i persones anotadores i cronometradors). Seguidament, la realització de diverses discussions de grup amb representants d'aquests col·lectius per recollir informació qualitativa sobre les necessitats, interessos i percepcions de cada un d'ells. Finalment, s'ha fet una anàlisi dels continguts dels mitjans de comunicació que fa ús la FCH.

Fins al 2025 no es podrà portar a terme l'anàlisi global d'aquest projecte, però cada temporada les dades que s'acumulen són positives i van a favor de la implementació de les activitats que es mencionen en el Pla d'Igualtat.

⁴ El document del Pla d'Igualtat 2021: <https://www.fchandbol.cat/wp-content/uploads/2022/04/Programa-per-afavorir-la-igualtat-entre-dones-i-homes-a-la-FCH-logo-FCH.pdf>

3.3.1.6. Mentalitat oberta

Aquesta última estratègia és una manera d'entendre la feina i el treball que fa la FCH, aplicable a totes les estratègies que s'han mencionat anteriorment. En aquests anys de mandat, que va començar el 2017, el president Jaume Fort i la seva junta directiva han tingut molt clar que és necessari tenir una mentalitat oberta per tal de millorar l'handbol català i poder fer-ho de forma continuada durant un període llarg de temps. Seria injust per les antigues juntes directives de la FCH no comentar que l'handbol català ja comptava amb una bona salut abans de l'any 2017. Els clubs i entitats esportives han fet una bona feina des de fa molt de temps, i justament ha sigut un dels punts claus en el mandat de l'actual junta.

Des del primer moment, s'ha aplicat una política de compartir coneixement, aprofitant tots els agents que envolten l'handbol català. Des d'entrenadors d'alt nivell, fins a jugadors formats a les bases catalanes, passant per directius que han fet de l'handbol un esport més global. La FCH no ha posat mai en dubte en fer partícip a tothom i poder adquirir el major dels coneixements de totes les persones involucrades en activitats de la FCH o entitats adherides.

En relació amb l'estratègia de compartir el coneixement, la FCH tampoc ha dubtat a aplicar coneixements d'altres àrees, d'institucions esportives relacionades amb l'handbol o d'altres esports. L'adaptabilitat de tot allò que està en l'entorn de la FCH i s'aplica amb posterioritat en forma d'activitats o estratègies fan clara referència a la mentalitat oberta. A més, la FCH és conscient que cada club que forma part de l'ecosistema de l'handbol català té models diferents de gestió. Entendre cada model i aplicar diferents tipologies de gestió perquè cada model pugui aprofitar els seus punts forts, és una altra estratègia que la FCH ha portat a terme durant aquests anys de mandat.

Finalment, des de fa un temps que la FCH treballa en la creació d'una marca que es coneix com a Handbol Català i està lligada amb valorar tot allò que estan fent bé les entitats esportives catalanes. Potenciar aquest orgull va directament relacionat amb la creació de referents, tant masculins com femenins, amb la inversió en imatge i comunicació perquè els clubs catalans tinguin un impacte mediàtic a escala de l'estat espanyol, i en estimular cada any que els clubs vulguin millorar la seva manera de treballar. Tot això se sustenta gràcies al pilar fonamental que s'ha esmentat durant tot el projecte, i és que la FCH són els clubs, i sense el treball diari que fan seria impossible tenir tant d'èxit cada temporada.

En l'horitzó, les eleccions del 2024 i amb la mentalitat oberta, la FCH continua treballant per millorar tots aquells errors que ha comès durant aquests anys de mandat i ja es fixa objectius pels pròxims 4, entre ells potenciar l'handbol femení per poder millorar les dades i continuar fent-ho tan bé en l'àmbit masculí. Està clar que les estratègies tenen un impacte en les dades que s'han analitzat, però quin impacte tenen els estats de la naturalesa que Catalunya posseeix per se?

3.3.2. Factors d'estat de la naturalesa

Els factors d'estat de la naturalesa són aquelles situacions o condicionants que es donen en marcs específics i que una persona no pot controlar. En la hipòtesi plantejada a l'inici del projecte, es menciona la possibilitat que aquests estats de la naturalesa tinguin un impacte en les dades. En aquesta investigació, es plantegen 2 estats de la naturalesa molt determinants, com són la quantitat i la densitat de població. Es recolza aquesta anàlisi amb els resultats que discuteixen Rossing et al. (2016) en el seu article, on s'estudia el rol de la comunitat danesa en el desenvolupament dels jugadors d'elit tant en handbol com en futbol.

A partir d'aquestes 2 variables, s'estableix una comparació entre les CCAA amb major impacte en el nostre estudi, tant en masculí com en femení. En cas de l'elit masculina, Catalunya destaca per sobre de les altres, i es compararà amb Castella i Lleó, Galícia i València, que són les següents CCAA que més jugadors aporten a l'elit. En categoria femenina, València és el territori que més jugadores aporta a l'elit, seguida de Catalunya, Madrid i Navarra (entre altres) i, per tant, s'estableix una comparació entre aquestes CCAA.

La quantitat de població és una variable que afecta les probabilitats d'èxit en el camí d'un esportista cap a l'elit, sobretot en les etapes més primerenques de desenvolupament dels jugadors i jugadores. Les distàncies que hi ha entre ciutats, afecta també la mobilitat dels atletes. A més, els territoris amb menys habitants tenen jugadors a l'elit amb menor estatus d'experts, perquè tendeixen a marxar quan tenen èxit (Rossing et al., 2016).

Nogensmenys, diversos estudis han trobat incongruències en la relació que s'estableix entre quantitat de població i èxit esportiu dels esportistes joves. És per això que complementar la quantitat de població amb la densitat, variables que estan relacionades, dona una visió més precisa a l'estudi. La densitat influeix la participació esportiva i el desenvolupament de talent.

Com comenten Rossing et al. (2016), en àrees amb major densitat de població, el nombre d'instal·lacions per practicar esport en comparació amb el nombre d'habitants és menor que en àrees amb menor densitat. En els resultats de l'estudi, es mostra que hi ha un desproporcionat nombre de jugadors a l'elit de l'handbol que provenen de comunitats amb densitat mitjana. Per altra banda, les comunitats amb poblacions més grans tenen una representació menor de jugadors a l'elit.

Finalment, el mateix estudi indica que aquestes 2 variables poden determinar una relació amb l'èxit, però no són efectes prou notables per a ser considerats determinants. En resum, aquestes variables de l'estat de la naturalesa poden ajudar a entendre petits canvis en les dades observades i poden facilitar la creació d'ecosistemes positius pel desenvolupament dels esportistes, però en cap cas serà tan determinant com els altres factors esmentats en el marc teòric.

3.3.2.1. Comparació en categoria masculina

En categoria masculina, les CCAA que més jugadors aporten a l'elit absoluta són Catalunya (35), Castella i Lleó (15), Galícia (13) i València (13). La diferència entre les 4 és notable pel que fa a jugadors. A continuació, s'analitza quina diferència existeix entre les 4 CCAA entre les 2 variables d'estudi.

Taula 1: Quantitat de població, en milions, i densitat de població, en habitants/km² de les diferents CCAA (INE 2022⁵). [Font: elaboració pròpia]

CCAA	Quantitat	Densitat
Catalunya	8,50	238,84
Castella i Lleó	2,37	25,34
Galícia	2,69	91,19
València	5,10	216,98

Podem observar que cap de les 2 variables es pot relacionar directament amb el nombre de jugadors que arriben a l'elit. En el cas de la quantitat, Castella i Lleó és el territori amb menor població, però, en canvi, aporta 15 jugadors a l'elit, la segona comunitat autònoma que més aporta. Per altra banda, València té una densitat de població molt gran, i és el territori que menys aporta d'entre aquestes 4 CCAA. Si ho relacionem amb l'estudi, on es destaca més esportistes a l'elit que provenen de territoris amb densitat mitjana i poblacions petites, Catalunya desmenteix totalment que aquest sigui el cas en el territori espanyol. Espanya té 47,48 milions d'habitants (2,50 milions de mitjana) i una densitat de 93,67 habitants/m². No podem atribuir cap efecte determinant als factors d'estats de la naturalesa en categoria masculina.

3.3.2.2. Comparació en categoria femenina

En categoria femenina, les CCAA que més jugadores aporten a l'elit absoluta són València (16), Catalunya (11), Madrid (7) i Navarra (7). La diferència entre les 4 no és gaire diferencial en l'àmbit de jugadores. A continuació, s'analitza quina diferència existeix entre les 4 CCAA entre les 2 variables d'estudi.

Taula 2: Quantitat de població, en milions, i densitat de població, en habitants/km² de les diferents CCAA (INE 2022⁶). [Font: elaboració pròpia]

CCAA	Quantitat	Densitat
València	5,10	216,98
Catalunya	8,50	238,84
Madrid	6,75	841,15
Navarra	0,66	63,3

⁵ Dades extretes de la pàgina web del INE: <https://www.ine.es/index.htm>

⁶ Dades extretes de la pàgina web del INE: <https://www.ine.es/index.htm>

Podem observar que cap de les 2 variables es pot relacionar directament amb el nombre de jugadores que arriben a l'elit. En el cas de la quantitat, València no és el territori amb menor població, però, en canvi, aporta 16 jugadores a l'elit, la comunitat autònoma que més aporta. Per altra banda, Navarra té una densitat de població molt baixa, i és el territori que menys aporta d'entre aquestes 4 CCAA. Si ho relacionem amb l'estudi, on es destaca més esportistes a l'elit que provenen de territoris amb densitat mitjana i poblacions petites, Madrid desmenteix totalment que aquest sigui el cas en el territori espanyol. Espanya té 47,48 milions d'habitants (2,50 milions de mitjana) i una densitat de 93,67 habitants/m². No podem atribuir cap efecte determinant als factors d'estats de la naturalesa en categoria femenina.

3.4. ENTREVISTES

La segona part de l'anàlisi qualitativa d'aquest projecte són entrevistes obertes a diferents agents que han tingut un impacte determinant en el desenvolupament de l'handbol català, cadascú d'ells des del seu àmbit d'intervenció, i d'entitats esportives diferents, però amb el mateix objectiu, millorar l'handbol del seu entorn. A través d'aquestes entrevistes es busca trobar punts d'intervenció que es puguin relacionar amb el projecte i gràcies a la seva experiència, fomentar les bases per les accions futures que són més necessàries per continuar endavant. En vies del que s'ha comentat en el marc teòric i en l'anàlisi qualitativa de les accions de la FCH, aquests agents actuen com a referents per totes aquelles persones que treballen al seu voltant o per la resta de l'ecosistema que es beneficia de les seves accions.

Les entrevistes s'han realitzat de forma oberta, sense preguntes definides i a través de converses, amb la intenció de dotar als entrevistats amb la llibertat més gran per poder expressar tot allò que senten amb relació als temes que se'ls planteja. En els següents apartats, s'intenta plasmar aquells punts més transcendents i és una interpretació de l'autor de les entrevistes. En els annexos, es pot veure les notes que s'ha dut a terme durant les entrevistes.

En relació amb els entrevistats, la intenció ha sigut parlar amb agents que puguin donar diferents opinions en relacions al mateix tema, i a través de l'acumulació d'informació, poder extreure conclusions concises i que aportin coneixement a qualsevol lector d'aquest projecte. A escala d'institucions, queden representades la FCH, el Barça, el BMG, el Bordils i l'OAR Gràcia Sabadell. Pel que fa a càrrecs, es mostren les opinions de directius, seleccionadors, directors esportius i entrenadors d'equips, amb la mateixa finalitat que s'ha mencionat anteriorment, enriquir el més possible les respostes que es donen en el projecte.

Per acabar, donar les gràcies a tots els agents implicats en aquestes entrevistes, per aportar tot el seu coneixement i experiència, així com dades que s'han utilitzat en la realització d'aquest projecte d'investigació.

3.4.1. Jaume Fort

- Càrrec: President de la FCH (2017-act.)
- Data: Dijous 25 d'abril del 2024
- Reunió presencial
- Durada: 1 hora
- Tipus: Entrevista lliure
- Notes de la reunió: Annex 2

En Jaume Fort és el president de la FCH des del 2017 i ha estat present en totes les activitats i estratègies que s'han esmentat en aquest treball. A més d'aprofundir en tots els temes organitzatius i de gestió esportiva, durant l'entrevista es desataca un concepte que s'analitza prèviament en el marc teòric. La importància de l'actitud i el sentiment que s'aplica quan es treballa en un projecte. Històricament, els catalans sempre han tingut l'actitud de lluitar fins al final, d'intentar treure aprenentatges de qualsevol experiència, sigui positiva o negativa. Aquesta actitud envers la vida, es veu plasmada en l'ecosistema català de l'handbol base, i la FCH intenta potenciar aquesta bona feina dels clubs.

Tenint en compte aquesta actitud, la FCH l'ha complementat a la perfecció amb les diferents estratègies que ha desenvolupat en aquests anys. En la mateixa línia, l'ecosistema català d'handbol base és variat i divers, hi ha molts clubs amb maneres d'actuar totalment diferents. L'exemple més clar el trobem amb els 2 clubs que més repercussió mediàtica tenen en l'handbol masculí, com són el Barça i el BMG. Cada club, com es mencionava en l'entrevista, tenen models de gestió totalment diferents. Per una banda, el Barça forma part d'una entitat molt més gran i compta amb un pressupost diferent del de la resta de clubs. Per altra banda, el BMG ha de gestionar categories masculines i femenines, així com categories prèvies a la base, cosa que no passa en el Barça. L'èxit de la FCH rau a entendre que aquests 2 models són tant vàlids com necessaris perquè l'handbol català continuï avançant, i crear sinergies amb els 2 clubs per poder treure el màxim profit. El mateix Jaume afegia a aquesta anàlisi, la importància que tenen els altres clubs amb menys repercussió mediàtica però amb un impacte vital en l'handbol base català, i que entre ells, també es poden diferenciar models de gestió. Clubs de pobles més petits com la Roca, Sarrià o Bordils, o entitats de la ciutat de Barcelona com el Sant Martí Adrianenc o el Sant Andreu, sense deixar passar tots els clubs catalans que fan de l'handbol una manera de viure i inverteixen molt temps a donar les millors condicions a l'ecosistema català.

Finalment, conscient de la feina que resta per dur a terme, en Jaume continua fent retroacció constantment de tot allò que es pot millorar, i es planteja ja els objectius 2024-2028, amb un nou mandat a l'horitzó. L'handbol femení estarà sense dubte a l'ordre del dia en les juntes de la FCH durant els pròxims anys.

3.4.2. Jordi Ribera

- Càrrec: Seleccionador espanyol absoluta masculina (2016-act.)
- Data: Dimarts 30 d'abril del 2024
- Reunió presencial
- Durada: 1 hora
- Tipus: Entrevista lliure
- Notes de la reunió: Annex 3

En Jordi Ribera és el seleccionador espanyol absolut masculí des del 2016 i tot i formar part d'una entitat no catalana, com és la RFEBM, té un lligam amb l'handbol base català. Durant l'entrevista amb el seleccionador, es van comentar 2 aspectes que tenen una relació molt clara amb el treball. En el marc teòric del projecte, un dels punts que s'analitzava és la importància dels ecosistemes perquè un jugador creixi i es pugui desenvolupar de forma positiva, sobretot en les etapes base, on es detecta el talent. En Jordi considera 3 agents imprescindibles perquè això succeeixi, les escoles, els clubs i els referents. Les escoles permeten als nens i nenes prendre la decisió de si volen iniciar la seva carrera esportiva en el món de l'handbol. Si així ho decideixen, són els clubs els que actuen com a entitats d'atracció, i doten als esportistes amb uns ambients on poder formar-se. Per acabar, la necessitat de tenir referents, siguin jugadors o entitats, per poder fer el pas a l'elit, on poder veure el resultat de tot un procés formatiu.

El mateix seleccionador afegia que per poder fer funcionar aquests 3 agents amb èxit és necessari la combinació d'una massa social i estructures formatives d'elit. Precisament, en el marc teòric es mencionava que un dels motius pels quals molts jugadors no fan el pas a l'elit és per falta d'estructures esportives adients. El seleccionador detallava que no és tant les estructures esportives d'elit, mencionats anteriorment com a referents, sinó les estructures formadores, sobretot en edats crítiques per la formació dels jugadors, on l'esportista té entre 12 i 16 anys. Si manquen aquestes estructures, els jugadors no adquireix la formació necessària i després es complica el seu camí a l'elit, per falta d'eines i coneixements.

Finalment, l'anàlisi de les jornades de tecnificació al Centre d'Alt Rendiment (CAR) situat a Granada, ha estat necessari per acabar d'entendre la importància de l'ecosistema. Les jornades, on participen 70 jugadors, acumulen esportistes de realitats esportives molt diferents i l'impacte que generen en ells una vegada tornen als clubs d'origen va molt més enllà de la faceta esportiva. En Jordi destacava el sentiment de ser diferent que senten els jugadors quan acaben les jornades i que després impacta en els seus ecosistemes personals. Com es menciona durant el treball, en Jordi considera determinant la bona feina dels clubs que no deixen de ser els principals formadors dels jugadors en el gruix de l'any. Cercar talent ara, invertir el temps en el present, sent conscients que es treballa per un futur, aquesta és l'última reflexió amb què el seleccionador acabava l'entrevista.

3.4.3. Ricard Parera

- Càrrec: Coordinador tècnic base del BMG (2010-2020)
- Data: Dimarts 23 d'abril del 2024
- Reunió presencial
- Durada: 1 hora
- Tipus: Entrevista lliure
- Notes de la reunió: Annex 4

En Ricard Parera va ser el coordinador tècnic a la base del BMG (àrea de perfeccionament) des del 2010 fins al 2020, quan va passar a ocupar el càrrec de coordinador tècnic de l'àrea de formació del club. Fa 14 anys que forma part d'un club pilar en l'ecosistema d'handbol català, tant en categoria masculina com en femenina. En aquesta entrevista, més enfocada a l'entitat, es mencionen diverses activitats que són formadores pels jugadors, jugadores, entrenadors i entrenadores del club. Prèviament, en Ricard comentava la importància de crear una manera de treballar, un funcionament tant en l'àmbit esportiu com pel que fa a gestió dels equips de base. Aquesta manera de treballar, la relacionava amb l'impacte positiu que genera en les famílies, que confien en el BMG perquè formi als nens i nenes en àmbits esportius i no esportius. En relació amb la formació, hi ha dues activitats que es relacionen amb les estratègies que porta a terme la FCH. En l'àmbit de les llicències i la captació de jugadors, fa molts anys que el BMG realitza durant el mes d'abril el trofeu Coaliment. En Ricard argumenta aquest torneig com una forma per entendre la manera de treballar del club. Durant quatre caps de setmana, jugadors i jugadores de tot el club, així com els entrenadors i entrenadores, ajuden a fomentar la pràctica de l'handbol als nens i nenes de les escoles del Vallès Oriental. En resum, formació, club i sentiment de pertinença. Aquest últim, també el destaca en Ricard a l'entrevista. És conegut amb el #OrgullBMG, i fa referència a activitats com el Coaliment. També, amb propostes com el projecte referents. Des de fa diverses temporades endarrere, cada jugador del 1r equip masculí i femení apadrina un equip de la base del club. Els jugadors i jugadores, assisteixen a entrenaments i partits dels equips de base, s'apropen als nens i nenes i d'aquesta manera es creen referents que poden tenir molt a prop. Això també és sentiment d'orgull cap al club.

En un altre eix totalment diferent, en Ricard també destaca la importància de la gran riquesa handbolística que es troba a Catalunya. El club BMG es retroalimenta amb altres clubs del territori, gràcies a la bona formació que s'hi realitza, i l'impacte és positiu per totes les entitats. A les primeres edats, permet trobar-se amb espais competitiu on els jugadors i jugadores es poden desenvolupar, i en edats més avançades, es dona la possibilitat a jugadors de formar part d'estructures d'elit on poder arribar el més a dalt possible. Aquest flux d'informació i coneixement que es dona en el territori es considera clau per poder entendre el desenvolupament tan positiu en els darrers anys. El BMG com a club únic en certs aspectes, un valor que s'ha de fer valer i tenir en compte tot l'impacte que genera l'equip en la ciutat i en el seu voltant.

3.4.4. Toni Garcia

- Càrrec: Coordinador esportiu base del Barça (2017-2022)
- Data: Dimarts 14 de maig del 2024
- Reunió presencial
- Durada: 1 hora
- Tipus: Entrevista lliure
- Notes de la reunió: Annex 5

En Toni Garcia, que va ser coordinador esportiu de l'handbol formatiu del Barça durant 5 temporades, ha sigut l'entrevista més tècnica i purament esportiva. Per una part, s'ha fet èmfasi en la capacitat exportadora de Catalunya quan ens referim a jugadors de base preparats per l'alt rendiment. A més, en Toni recalcava la bona feina que es fa a tots els clubs de base a Catalunya, que tenen una repercussió en els èxits d'entitats amb un pes mediàtic major, com el Barça. Ell mateix assegurava la importància de començar des dels més petits a detectar talent, i adaptant-se a les necessitats de cada etapa, ser capaços de poder fer créixer al jugador en cada una de les categories. Abans d'analitzar el projecte que va dirigir al Barça entre el 2017 i el 2022, en Toni remarcava la importància que tenen les bases formadores de talent i apuntava que molts clubs de la Lliga Plenitude Asobal depenen del seu pressupost i no tenen la capacitat de treure jugadors de la casa com si es fa a Catalunya. Un club amb una base, és un club que pot tenir salut esportiva durant molts anys, i assentar la categoria durant moltes temporades.

La part principal de l'entrevista, ha anat dirigida a l'anàlisi de l'estructura i el model que es va aplicar al Barça durant els anys que va exercir com a coordinador de l'entitat. En primer lloc, el model de formació i el focus de jugadors és totalment diferent de la resta de clubs. El Barça no compta amb escola esportiva i els jugadors inicien l'etapa des d'infantil, fet que implica que els jugadors ja vinguin modelats. A més, el Barça té la capacitat per seleccionar jugadors de tot el territori català, i puntualment treure el cap al territori espanyol o inclòs a l'estranger. Nogensmenys, sense una estructura en el seu funcionament, aquesta capacitat seria en va. En Toni mencionava la importància del treball vertical, sobretot en una entitat on els jugadors aspiren a un 1r equip que participa cada any a la màxima competició europea. Guiar als entrenadors a través de pautes, estructures i una planificació, conjuntament amb feedbacks constants, són variables determinants per entendre l'èxit del Barça de base dels últims anys. Un dels projectes que en Toni destacava és el que rep el nom de Talents, que ajuda a jugadors juvenils i júnior a fer un salt de qualitat en la seva formació, permeten que s'enfrontin a reptes diaris i després els puguin aplicar a la competició. Aquests jugadors tenen càrregues de fins a 7 sessions setmanals, de diferent durada i molt controlades, però que estan formant als jugadors. Per tancar, en Toni considera clau per la formació crear hàbits en els jugadors perquè siguin capaços de tenir un nivell d'exigència molt elevat. El Barça de l'handbol formatiu fa referència a la combinació de quantitat portada amb qualitat.

3.4.5. Pau Campos

- Càrrec: Seleccionador catalana juvenil masculina (2023-act.)
- Data: Dilluns 29 d'abril del 2024
- Reunió telemàtica
- Durada: 1 hora
- Tipus: Entrevista lliure
- Notes de la reunió: Annex 6

Pau Campos és l'actual seleccionador català juvenil masculí i una peça fonamental en l'estructura esportiva de l'Handbol Bordils. Una entrevista molt més centrada en aspectes purament esportius, on en Pau va fer un incís que va donar a diferents anàlisis posteriors. Tot i les dades tan positives que s'han vist en l'àmbit masculí en relació amb els jugadors d'handbol base català a l'elit, en Pau comentava la necessitat d'un 3r equip català a l'elit absoluta estatal. Si bé és cert que hi ha molts jugadors catalans a l'elit, són més els jugadors que no acabem mai de fer el pas i es queden estancats a nivells més baixos. Aquesta situació es dona per diversos motius. En primer lloc, el nivell socioeconòmic de les famílies catalanes és en general mitjà-alt i no tenen la necessitat d'invertir el seu temps en un futur lligat estrictament a l'àmbit esportiu. A més, se suma l'existència d'un grup sencer d'equips catalans a la 1a Nacional, la 3a categoria d'handbol en el territori espanyol. Molts jugadors amb condicions per arribar a l'elit, reben ofertes que no són prou atractives per abandonar els seus llocs de residència habitual i es queden jugant a l'equip de 1a Nacional més proper. En Pau comentava, que sovint es donen casos on el nivell d'exigència dels esportistes baixa una vegada acaben l'etapa base, sobretot els jugadors que es troben en estructures base d'elit i donen al pas a equips de 1a Nacional que entrenen amb menys regularitat i intensitat. Per acabar de complicar la situació, l'estat competitiu dels equips catalans a l'ASOBAL en els últims anys és altíssim, i tant Barça com BMG sempre guarden diverses places de la plantilla per jugadors estrangers amb més qualitat i presència en el joc. És per això, que un 3r equip que lluités per mantenir la categoria cada any i estigués format íntegrament per jugadors catalans, reduiria l'índex d'abandonament dels esportistes en el seu camí cap a l'elit i faria millorar els números, que ja de per si són espectaculars.

En un altre sentit de la competició, es va analitzar el gran èxit de les SSCC durant l'últim CESA, i més específicament la quantitat de medalles d'or que ha aconseguit la SCJM en els darrers anys. Des del 2016 amb la generació de jugadors nascuts als anys 1998 i 1999, la SCJM ha guanyat tots els CESA, una dada demolidora. En Pau hi troba la resposta a la bona preparació que porten els jugadors que conformen la selecció. Els esportistes, acostumats a càrregues d'entre 5 i 8 sessions setmanals, arriben amb un ritme competitiu al CESA molt major que la resta de Seleccions Autonòmiques. L'assimilació de càrregues en competicions d'aquest nivell, on la qualitat dels jugadors és tan alta, és un factor determinant per la consecució del títol.

3.4.6. Robert Cuesta

- Càrrec: Entrenador del primer equip femení al BMG (2015-act.)
- Data: Dijous 2 de maig del 2024
- Reunió presencial
- Durada: 1 hora
- Tipus: Entrevista lliure
- Notes de la reunió: Annex 7

En Robert Cuesta és l'actual entrenador del primer equip femení al BMG, l'equip català que representa l'handbol femení en l'elit del territori espanyol. Durant l'entrevista, en Robert va analitzar diversos temes, relacionats amb categories masculines i femenines, però va haver-hi aspectes on va posar un major èmfasi. Així com anteriorment destacàvem la necessitat d'un 3r equip en categoria masculina, en Robert veu molt necessari un 2n equip a la Lliga Guerreras Iberdrola conjuntament amb el BMG. Actualment, la distància que existeix entre la màxima categoria i la Divisió d'Honor Or, que és la segona, és notable, i així es fa encara més notable quan baixem una categoria més, fins a Divisió d'Honor Plata. Com en categoria masculina, un altre equip permetria a jugadores catalanes poder fer el pas a un equip del territori i no haver de marxar fora.

Competitivament, i seguint les línies que s'han establert en categoria masculina, en Robert destaca la importància de poder tenir un grup totalment català a la 3a divisió estatal. Per la sistemàtica de la competició, les 2 primeres del grup tenen accés a poder pujar de categoria, i a més, el 1r classificat té l'oportunitat de disputar una eliminatòria que permetria a l'equip accedir directament a la màxima categoria. L'anàlisi d'aquesta situació és molt positiu i permetria als equips catalans en situació pròxima a l'elit, poder fer un pas i retenir a jugadores que ara mateix no estan fent el pas a l'elit.

En un sentit més formatiu, en Robert va detallar com el model del CAR impulsat per Jordi Riber i la RFEBM deixa una quantitat de llegat imprescindible per l'handbol base. El mateix Robert creu que aquest model és aplicable a l'handbol femení, i si es defineixen bé els objectius del projecte, i es comença a fer un seguiment de les jugadores des de ben petites, es pot treure molt de rendiment. A nivell més territorial, en Robert va analitzar l'impacte del CATH des d'una visió enfocada en l'elit. El projecte, que busca fomentar l'handbol femení i millorar les jugadores, ha de centrar-se en el fet que les jugadores tinguin eines per arribar i mantenir-se. En línies formatives, en Robert creu que la detecció de talent en l'handbol femení ha de continuar millorant. L'entrenador, conscient que la quantitat de jugadores no és molt alta, subratlla la necessitat de ser més precisos en la formació de les jugadores, per tal de perdre el mínim nombre de jugadores en el camí.

Finalment, en Robert destaca que és fonamental canviar la mentalitat dels clubs envers l'handbol femení i continuar apostant perquè bons formadors formin part de l'estructura dels equips femenins de base.

3.4.7. Gabriel Martorell

- Càrrec: Seleccionador catalana absoluta femenina (2022-act.)
- Data: Dijous 2 de maig del 2024
- Reunió telemàtica
- Durada: 1 hora
- Tipus: Entrevista lliure
- Notes de la reunió: Annex 8

Gabriel Martorell és l'actual seleccionador català absolut femení i el responsable del programa CATH Blume. Com és lògic, el gruix de l'entrevista va anar enfocat a l'anàlisi del programa, però també es van comentar altres aspectes que rodegen a l'handbol femení. L'aspecte més destacat de l'entrevista en l'àmbit de l'handbol femení va ser la possibilitat de la creació de la secció d'handbol femení per part del Barça. En Gabriel contemplava aquesta situació com benvinguda i comentava la repercussió positiva que tindria a escala competitiva per la resta d'equips. Nogensmenys, aquesta idea venia amb la prèvia idea d'adquirir els drets del Sant Joan Despí i incloure la categoria femenina dins de l'estructura del Barça. En Gabriel va recalcar la importància de la història i la trajectòria dels clubs per arribar a l'elit. En el cas del Sant Joan Despí, el seu lema és "handbol a foc lent", relacionat directament amb l'anàlisi que es feia durant l'entrevista. Si l'absorció del club manté la bona manera de fer i el llegat que ha deixat el club durant aquests anys, és una opció que afectaria l'ecosistema català de manera molt positiva.

En Gabriel destaca la importància del programa CATH Blume en el desenvolupament positiu de l'handbol femení dels últims anys i recorda, com ja s'ha fet anteriorment en aquest projecte, que el programa recull la bona feina dels clubs i no deixa de ser un potenciador d'aquest treball diari que fan els equips de base. Un dels aspectes més importants d'aquest programa està fora del mateix programa, i és el seguiment de totes les jugadores que opten a poder accedir al CATH Blume. Durant més d'1 any i mig, els responsables formadors del programa, fan un seguiment de totes les jugadores i d'aquesta manera es pot tenir un control del desenvolupament de les jugadores. El mateix Gabriel comenta que l'ecosistema que es crea en aquest programa és idoni per poder apropar les jugadores a l'elit. En les condicions que es donen en el projecte, les jugadores estan entrenant amb càrregues que les prepara per a un possible pas a l'elit. Nogensmenys, en Gabriel sap que el programa té marge de millora. Des de l'ampliació de beques, fins a la creació d'un equip competitiu federat amb les jugadores del programa CATH Blume, passant per una millor comunicació amb els clubs d'origen de les jugadores, per controlar càrregues i ser totalment transparents amb la feina que es fa en el programa. Lligat al programa, en Gabriel considera clau la repercussió de les SSCC en el CESA. En vies de continuar obtenint resultats positius, és determinant millorar la preparació de les SSCC durant els mesos previs a la competició. En relació amb això, en Gabriel veu molt positiu incloure setmanes de concentracions en l'àmbit d'handbol femení català, per assimilar el model CAR però en el territori català.

3.4.8. Carolina Carmona

- Càrrec: Entrenadora del primer equip femení a l'OAR Gràcia (2020-act.)
- Data: Dimecres 8 de maig del 2024
- Reunió telemàtica
- Durada: 1 hora
- Tipus: Entrevista lliure
- Notes de la reunió: Annex 9

La Carolina Carmona és l'actual entrenadora del primer equip femení de l'OAR Gràcia Sabadell, que aquesta temporada 2023/2024 ha fet les fases d'ascens per Divisió d'Honor Or. Des del seu punt de vista d'entrenadora, l'entrevista ha estat basada en aspectes purament esportius, tot i que també hi ha hagut comentaris de les entitats esportives de l'handbol base català. La Carol, conscient que l'exposició mediàtica es troba a dalt de tot, no dubta a recalcar la importància que tenen les escoles en la captació de talent pel futur. La mateixa Carol encoratja a continuar treballant en projectes on les escoles siguin el focus d'atenció, per fomentar l'handbol als més petits. En la mateixa línia, la Carol creu que la millora en la detecció de talent és necessari si es vol continuar aportant jugadores a l'elit. Definir clarament quins aspectes físics són més importants i quins aspectes tècnics i tàctics diferencien a les jugadores, són elements que la Carol considera importants per debatre.

En un aspecte esportiu de formació més precís, i gràcies a la trajectòria de la Carol, l'entrenadora destaca que sovint les jugadores arriben a etapes adultes amb certes mancances tècniques i tàctiques que es donen en les etapes base, per falta d'inversió en formació d'aspectes en tècnica individual de les jugadores en etapes crítiques. En aquesta via, la Carol considera de vital importància que hi hagi entrenadors i entrenadores de qualitat a la base, que puguin estar juntament amb tutors, entrenadors amb més experiència que puguin ajudar als entrenadors més joves a formar-se. Obrint el camp d'estudi, la Carol considera que el projecte del CAR s'hauria de potenciar també en el femení i afegeix la importància de tenir un seguiment més detallat amb les jugadores quan no estan en les jornades de tecnificació.

Finalment, esportivament, la Carol considera que el pròxim pas sigui que un equip femení català s'assenti a la Divisió d'Honor Or, fet que pot marcar una tendència per la resta d'equips catalans i pot obrir una porta a jugadores per romandre pròxim a l'elit en un equip català. Perquè això es doni, l'entrenadora creu que les entitats públiques com la FCH i la Generalitat, així com empreses privades, han de fer un pas endavant i apostar en la inversió per pujar el nivell de l'handbol femení a Catalunya.

Per tancar l'entrevista, la Carol fa una reflexió sobre la feina tan important que fan els entrenadors i entrenadores, que sovint no es destaca i no es remunera com en altres territoris de l'estat espanyol. L'entrenadora marca el camí en començar a millorar la remuneració dels agents formadors de l'handbol català.

3.5. DISCUSSIÓ

En iniciar aquest projecte, es va plantejar una hipòtesi general, amb tres parts per analitzar, per tal de respondre-la. A partir de l'anàlisi quantitativa i qualitativa, pretenia trobar una resposta clara i prou contundent a cada part.

L'anàlisi de les tres situacions s'ha adreçat a partir de dues tipologies d'anàlisi diferents. En primer lloc, a partir de l'anàlisi quantitativa, s'ha dut a terme una revisió estadística de les dades oficials de les plantilles seleccionades per realitzar l'estudi. Posteriorment, en l'anàlisi qualitativa, s'ha revisat les estratègies i activitats impulsades per la Federació Catalana d'Handbol, així com de les entitats esportives que formen part de l'ecosistema de l'handbol català. Conjuntament, una comparació estadística amb dues variables significatives de factors d'estats de la naturalesa, han reforçat l'impacte positiu de la gestió portada a terme per les entitats. Per acabar, complementant l'anàlisi qualitativa, s'han realitzat entrevistes obertes a agents de l'entorn que han aportat un punt d'experiència i coneixement, reafirmant les bases d'aquest projecte.

En primer lloc, és necessari comprovar si la part inicial de la hipòtesi es compleix. A través de les dades obtingudes, podem dur a terme l'anàlisi pertinent. En categoria masculina, les dades demostren que Catalunya és la comunitat autònoma que més jugadors aporta a l'elit absoluta, amb un marge de diferència molt ampli respecte a la resta de territoris de l'Estat espanyol. Fins a 35 jugadors (25,9%) que actualment militen a equips que competeixen en les millors lligues europees, provenen d'equips catalans de base. La segona comunitat autònoma, Castella i Lleó, aporta 15 jugadors (11,1%), i la tercera, Galícia, 13 jugadors (9,6%). Catalunya acumula més jugadors a l'elit que les dues següents CCAA juntes.

Per altra banda, en categoria femenina, les dades no són tan favorables per Catalunya, però són positives. El primer lloc l'ocupa València, que aporta un total de 16 jugadores (19,8%) a l'elit. Catalunya, situada en segon lloc, aporta fins a 11 jugadores (13,6%) i es manté allunyada de la resta de CCAA que estan per sota, com Astúries, Madrid o Navarra, que aporten un total de 7 jugadores (8,6%).

Per tant, la primera part de la hipòtesi, es confirma en categoria masculina de forma clara i contundent, mentre que en categoria femenina els resultats no són concloents, tot i que actualment les dades són positives com per continuar analitzant que hi ha darrere.

Una vegada s'ha revisat la primera part de la hipòtesi, és necessari analitzar quines estratègies han realitzat les entitats esportives i sí aquestes són prou determinants per a assegurar les dades anteriors (la segona i la tercera part de la hipòtesi). En l'inici del projecte, quan s'han fonamentat les bases d'aquesta investigació, es van definir els dos protagonistes, essent aquests els jugadors i jugadores, així com les institucions que cuiden l'ecosistema i el regeixen per fer-lo millorar. En relació amb les entitats, hi ha quatre punts clau definits en el marc teòric, com són les emocions, la història, la professionalització i la coherència. Pel que fa als jugadors es refereix, l'impacte que poden tenir les entitats en aquests és determinant, en aspectes com la detecció de

talent, les estratègies de gestió i la creació d'ecosistemes sans pel seu desenvolupament.

Per tal d'establir relació entre les variables essencials mencionades anteriorment i les dades dels jugadors i jugadores, confirmant així la segona part de la hipòtesi, s'han revisat les estratègies i accions que totes les entitats esportives han portat a terme durant aquests anys.

Pel que fa a les emocions, es veu reflectit en la passió i l'empeny que hi ha darrere de totes les estratègies, específicament en la mentalitat oberta que s'ha inculcat des de l'inici del mandat. A més, la FCH està treballant d'aquesta manera a la història i el llegat que altres juntes van deixar, i així ho fan també les institucions esportives de cada territori, que poden treballar sobre una base sòlida. En les altres estratègies, de formació, llicències o CATH Blume, podem trobar una relació amb la professionalització, en tots els àmbits que la FCH pot incidir. A conseqüència de les accions impulsades, l'ecosistema de l'handbol català compta amb més eines per millorar la formació dels jugadors i jugadores. Aquestes estratègies també es relacionen amb la detecció de talent, les estratègies de gestió i la creació d'ecosistemes sans pel desenvolupament del talent jove que hi ha Catalunya. Finalment, el Pla d'Igualtat evoca a la coherència. Tant per l'estudi que hi ha darrere, com l'objectiu que segueix el programa, i, tanmateix, les conseqüències que ja ha tingut, porten a la FCH a treballar amb coherència i pas ferm. Com es menciona en el marc teòric, la falta de coherència és una de les variables més perjudicials per a una entitat esportiva i conseqüentment pel seu entorn.

Es pot concloure, que la FCH i totes les entitats esportives que formen part de l'ecosistema de l'handbol català tenen un impacte directe en les dades que hem analitzat anteriorment, a causa de les estratègies i activitats que es porten a terme durant els darrers anys. Nogensmenys, és necessari determinar si aquest efecte és suficient per a tenir un impacte tan directe, o, per contra, si hi ha factors de l'estat de la naturalesa del territori de Catalunya que ajuden a tenir aquestes dades.

En la revisió d'aquests factors, la tercera part de la hipòtesi, hi ha dues variables que s'han descrit com prou determinants per tenir un efecte en els resultats dels jugadors i jugadores, quan es tracta del seu camí a l'elit. Tant la quantitat com la densitat de població tenen una repercussió directa en el nostre projecte. Quan analitzem aquestes variables pels nostres objectes d'estudi, que en aquest cas, són les CCAA amb major nombre de jugadors i jugadores aportats a l'elit, no es defineix cap classe de relació clara i determinant. En categoria masculina per exemple, Castella i Lleó compta amb menor quantitat i densitat de població que València, però, en canvi, no aporta menys jugadors. De fet, aquesta última comunitat autònoma té dades similars al territori català quant a estats de la naturalesa, però ja hem vist que hi ha una diferència notòria en l'àmbit de jugadors a l'elit (Taula 1). Per altra banda, en categoria femenina les relacions que s'estableixen són igualment poc determinants que en categoria masculina. Navarra, el territori amb menys quantitat i densitat de població dels quatre analitzats, aporta les mateixes jugadores que Madrid. El cas de València, analitzat en categoria masculina, és la comunitat autònoma que més jugadores aporta a l'elit, tot i no ser la que més població té (Taula 2). Resumidament, les estratègies analitzades amb anterioritat són

prou contundents i determinants en les dades de jugadors i jugadores a l'elit, i en cap cas menys significatives que els factors d'estats de la naturalesa.

Per acabar, una vegada s'ha demostrat que la hipòtesi principal és certa, aquesta es complementa amb l'opinió d'agents experts en el seu àmbit d'intervenció.

El president de la FCH, Jaume Fort, va reforçar el concepte d'emoció que s'ha definit al marc teòric. En les seves paraules, en les seves accions i en els seus companys de junta directiva, és apreciable l'emoció que provoca treballar per fer millor l'handbol català. El seleccionador espanyol absolut masculí, Jordi Ribera, posava l'accent en la importància de crear ecosistemes favorables pels jugadors, definint a les escoles, els clubs i els referents com 3 agents de molt impacte.

Continuant amb la importància de les escoles, Ricard Parera, coordinador durant 10 anys al BMG, explicava la importància del trofeu Coaliment, més enllà de la part esportiva, i posant l'èmfasi en com incideix en el sentiment d'orgull pel club, per fomentar l'handbol entre els més petits. Des d'un aspecte molt més tècnic, Toni Garcia, coordinador durant 5 anys al Barça incidia en la importància del treball vertical en entitats que formen a jugadors. Habituar al jugador a poder afrontar reptes diaris és una part determinant en l'èxit de l'esportista en el seu camí cap a l'elit. En la mateixa línia, Pau Campos, seleccionador català juvenil masculí, afegia un detall important sobre el perfil socioeconòmic dels jugadors catalans, i com el nivell de renda i d'estudis, sumat a la facilitat que hi ha de jugar a un club semi competitiu i a prop de casa, afecta en què molts jugadors no facin mai el pas a l'elit absoluta.

Per donar més detalls sobre l'handbol femení, i en la mateixa línia esportiva que anteriorment, en Robert Cuesta, entrenador del 1r equip femení al BMG, afegia la importància que tenen els focus de competició en l'elit. El fet de tenir equips catalans competint a la màxima competició estatal, és un fet diferenciador per continuar evolucionant en l'handbol femení, i així ho subratllava l'entrenador del club vallesà. En un aspecte molt més formatiu, en Gabriel Martorell, responsable del CATH Blume, posava èmfasi en els projectes de formació, i que vital és donar a les jugadores el màxim d'eines possibles per poder fer el pas a l'elit en les millors condicions.

En aquest mateix vessant, en Gabriel destacava el paper que juga la història en les entitats esportives, i com la cultura esportiva i el llegat dels clubs és crucial en la formació dels jugadors i jugadores. Per tancar l'opinió de tots els experts, la Carol Carmona, entrenadora de l'OAR Gràcia Sabadell, canviava totalment el focus i se centrava en la importància de la figura de l'entrenador i entrenadora, reforçant la idea d'invertir més en la seva feina. L'entrenadora, conscient de la situació que molts entrenadors i entrenadores viuen en el seu dia a dia, i la quantitat de diners que ells mateixos inverteixen en formació, considera que s'ha d'intentar fer un pas endavant en aquest aspecte i cuidar una figura clau en la formació.

Agents d'àmbits diferents, amb realitats diferents, però amb moltes experiències i coneixement que aporten detall en cada àmbit del treball. Seguint els mateixos temes, amb el mateix temps, cada agent és capaç d'aportar qualitat al projecte amb l'anàlisi de factors que afecten un mateix denominador comú que els uneix a tots, l'handbol català.

4. CONCLUSIONS

Per concloure aquest projecte, hi ha tres accions indispensables que s'han de realitzar. En primer lloc, determinar si la hipòtesi es compleix i quines són les conseqüències. Seguidament, comprovar si s'han assolit els objectius d'aquest projecte. Finalment, establir el que ha de venir després del projecte i dibuixar una línia d'investigació on aquest treball podria resultar útil.

La hipòtesi general plantejada a l'inici del projecte és la següent:

"L'handbol base català té un major impacte en l'elit de l'handbol absolut que qualsevol altra zona a Espanya, degut, majoritàriament, a factors de gestió esportiva de les seves entitats involucrades i en cap cas per factors d'estats de la naturalesa."

La resposta és afirmativa en categoria masculina, mentre que és qüestionable en categoria femenina.

Les dades, que analitzen la quantitat de jugadors i jugadores a l'elit europea, menors de 25 anys, demostren que Catalunya, és la comunitat autònoma que més jugadors aporta. Per altra banda, és el segon territori de l'Estat espanyol en aportar jugadores a l'elit. A més, si busquem resposta a aquests nombres, les podem trobar en l'anàlisi de les estratègies que estan relacionades amb la totalitat de conceptes essencials mencionats en el marc teòric. Simultàniament, els factors d'estat de la naturalesa no són prou explicatius, ja que no es troba cap relació entre les dades i les variables d'estudi com la quantitat o la densitat de població. A més, els agents experts que han estat entrevistats aporten evidència als resultats obtinguts i els complementen.

Continuant amb els objectius plantejats en l'inici d'aquest projecte, es pot afirmar que s'han aconseguit. L'objectiu principal, que era establir una relació entre gestió esportiva a la base i elit, ha quedat demostrat a través de la confirmació de la hipòtesi. En la mateixa línia, l'impacte dels jugadors a l'elit europea, les estratègies de les entitats esportives i l'opinió dels experts, que eren els objectius complementaris, han quedat evidenciats gràcies a les anàlisis quantitatives o qualitatives, respectivament.

Finalment, aquest treball pretén servir com a base estadística i teòrica per tots aquells que vulguin fer millorar l'ecosistema de l'handbol. A partir del coneixement de les dades i les estratègies que s'estan portant a terme, ara és el moment per realitzar la retroacció pertinent en cada una de les àrees i que cada agent i entitat esportiva corresponent, faci una reflexió sobre el que portem fet i tot el que està per endavant. Aquest projecte és una investigació científica, i la mateixa naturalesa d'aquest projecte portarà les dades a modificar-se i serà necessari adaptar l'anàlisi a l'entorn i a les característiques del moment en què es faci l'estudi. La intenció, es haver establert unes bases on les entitats esportives puguin tenir un punt de partida.

5. REFERÈNCIES

Andronikos, G. (2018). *The trajectory to elite level: an investigation of the individual and environmental features of within career transitions in sport* (Doctoral dissertation).

Bjørndal, C. T., Andersen, S. S., & Ronglan, L. T. (2018). Successful and unsuccessful transitions to the elite level: The youth national team pathways in Norwegian handball. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 13(4), 533-544.

Cho, W. C., Tan, T. C., & Bairner, A. (2024). Managing the compliance of national federations: an examination of the strategies of international Olympic sports federations. *European Sport Management Quarterly*, 24(2), 303-322.

De Bosscher, V., Shibli, S., & De Rycke, J. (2021). The societal impact of elite sport: positives and negatives: introduction to ESMQ special issue. *European Sport Management Quarterly*, 21(5), 625-635.

Giulianotti, R., Itkonen, H., Nevala, A., & Salmikangas, A. K. (2020). Sport and civil society in the Nordic region. In *Sport, Outdoor Life, and the Nordic World* (pp. 26-40). Routledge.

Krieger, J., & Duckworth, A. (2022). Annexation or fertile inclusion? The origins of handball's international organisational structures. *Sport in History*, 42(2), 235-256.

Pilkington, V., Rice, S., Olive, L., Walton, C., & Purcell, R. (2024). Athlete Mental Health and Wellbeing During the Transition into Elite Sport: Strategies to Prepare the System. *Sports Medicine-Open*, 10(1), 24.

Parent, M. M., & Hoye, R. (2018). The impact of governance principles on sport organisations' governance practices and performance: A systematic review. *Cogent Social Sciences*, 4(1), 1503578.

Rongen, F., McKenna, J., Copley, S., & Till, K. (2018). Are youth sport talent identification and development systems necessary and healthy? *Sports Medicine-Open*, 4, 1-4.

Rossing, N. N., Nielsen, A. B., Elbe, A. M., & Karbing, D. S. (2016). The role of community in the development of elite handball and football players in Denmark. *European Journal of Sport Science*, 16(2), 237-245.

Zeimers, G., Shilbury, D., & McLeod, J. (2022). A qualitative study examining how passion impacts sport board functioning. *Leisure Sciences*, 1-23.

ANNEX 1

EHF CLUB COMPETITIONS 2023/24															
MEN															
place distribution for 2023/24															
Number of teams for each Federation in the various competitions															
EHF Champions League				EHF European League				EHF European Cup							
	Rank	Nation	Average points	number of teams		Rank	Nation	Average points	number of teams		Rank	Nation	Average points	number of teams	
points from EHF Champions League, EHF European League (former EHF Cup) and EHF European Cup (former Challenge Cup)	1	ESP	230,00	1	7 spots open for EHF Champions League: 1 spot for the best seeded Federation of the EHF European League and 6 spots open for upgrades	1	GER	129,33	4	8 spots open in the EHF European League for upgrades from the EHF European Cup according to the EHF European Cup ranking	1	CZE	31,00	4	Federations which have the right to request an upgrade to the EHF European League
	2	GER	170,33	1		2	POR	99,67	4		2	ISL	19,67	4	
	3	FRA	134,33	1		3	FRA	78,67	3		3	CYP	17,00	4	
	4	HUN	132,67	1		4	POL	77,00	3		4	LUX	16,00	4	
	5	DEN	131,67	1		5	DEN	61,00	3		5	BLR *	15,33	4	
	6	POL	124,33	1		6	CRO	53,00	3		6	TUR	12,67	4	
	7	POR	82,00	1		7	SWE	47,00	3		7	EST	12,67	4	
	8	MKD	80,00	1		8	SUI	46,00	3		8	ISR	12,00	4	
	9	SLO	78,00	1		9	ESP	45,33	3		9	UKR	11,00	4	
	10	ROU	66,50	0		10	SLO	45,00	2		10	BIH	10,33	4	
	11	BLR*	57,67	0		11	MKD	39,67	2		11	LAT	10,00	4	
	12	NOR	57,00	0		12	RUS*	32,67	2		12	LTU	8,67	4	
	13	UKR	48,00	0		13	HUN	31,33	2		13	KOS	8,00	4	
	14	CRO	43,00	0		14	AUT	20,00	2		14	SRB	8,00	4	
	15	SWE	38,00	0		15	SVK	18,67	2		15	FIN	7,33	4	
	16	RUS*	34,00	0		16	ROU	18,00	2		16	ITA	6,67	4	
	17	SVK	33,00	0		17	GRE	17,33	2		17	NED	5,00	4	
	18	FIN	32,00	0		18	NOR	11,33	2		18	FAR	3,00	4	
	18	SUI	32,00	0	19	TUR	9,00	0	19		BUL	2,67	4		
	20	ALB	0,00	0	20	FIN	8,67	0	20		MDA	1,00	4		
	20	AND	0,00	0	21	BLR*	8,00	0	21		AZE	0,33	4		
	20	ARM	0,00	0	22	CZE	7,67	0	21		GBR	0,33	4		
	20	AUT	0,00	0	22	UKR	7,67	0	23		BEL	0,00	4		
	20	AZE	0,00	0	24	ISL	7,00	0	23		GEO	0,00	4		
	20	BEL	0,00	0	25	BEL	7,00	0	23		MLT	0,00	4		
	20	BIH	0,00	0	26	SRB	4,33	0	23		MNE	0,00	4		
	20	BUL	0,00	0	27	ISR	4,33	0	27		GRE	43,33	2		
	20	CYP	0,00	0	28	LUX	3,67	0	28		ROU	39,67	2		
	20	CZE	0,00	0	29	ITA	3,00	0	29		SWE	38,67	1		
	20	EST	0,00	0	30	BIH	1,00	0	30		NOR	38,33	2		
	20	FAR	0,00	0	30	EST	1,00	0	30		RUS*	30,67	2		
	20	GBR	0,00	0	30	GBR	1,00	0	30		SLO	20,00	1		
	20	GEO	0,00	0	30	GEO	1,00	0	30		POR	19,00	0		
	20	GRE	0,00	0	30	LTU	1,00	0	30		SUI	15,67	1		
	20	IRL	0,00	0	30	MLT	1,00	0	30		SVK	12,33	2		
	20	ISL	0,00	0	30	MNE	1,00	0	30		AUT	11,33	2		
	20	ISR	0,00	0	37	KOS	0,33	0	37		CRO	0,00	1		
	20	ITA	0,00	0	37	NED	0,33	0	37		DEN	0,00	0		
	20	KOS	0,00	0	39	ALB	0,00	0	37		ESP	0,00	0		
	20	LAT	0,00	0	39	AND	0,00	0	37		FRA	0,00	0		
	20	LIE	0,00	0	39	ARM	0,00	0	37		GER	0,00	0		
	20	LTU	0,00	0	39	AZE	0,00	0	37		HUN	0,00	1		
	20	LUX	0,00	0	39	BUL	0,00	0	37		MKD	0,00	1		
	20	MDA	0,00	0	39	CYP	0,00	0	37		POL	0,00	0		
	20	MLT	0,00	0	39	FAR	0,00	0	45		ALB	0,00	3		
	20	MNE	0,00	0	39	IRL	0,00	0	45		AND	0,00	3		
	20	MON	0,00	0	39	LAT	0,00	0	45		ARM	0,00	3		
	20	NED	0,00	0	39	LIE	0,00	0	45		IRL	0,00	3		
	20	SRB	0,00	0	39	MDA	0,00	0	45		LIE	0,00	3		
	20	TUR	0,00	0	39	MON	0,00	0	45		MON	0,00	3		
	The ranking for the 2023/24 season is based on the results of the EHF club competitions seasons (2021/22, 2020/21 and 2019/20)														
* suspended until further notice															

EHF CLUB COMPETITIONS 2023/24														
WOMEN														
place distribution for 2023/24														
Number of teams for each Federation in the various competitions														
	EHF Champions League				EHF European League				EHF European Cup					
	Rank	Nation	Average points	number of teams	Rank	Nation	Average points	number of teams	Rank	Nation	Average points	number of teams		
points from EHF Champions League, EHF European League (former EHF Cup) and EHF European Cup (former Challenge Cup)	1	NOR	185,67	1	7 spots open for EHF Champions League; 1 spot for the best seeded Federation of the EHF European League and 6 spots open for upgrades	1	DEN	101,00	4	1	ESP	58,67	2	Places in the EHF European Cup depending on the number of places in the other two competitions: Federations ranked 1 and 2 of the EHF European League have 5 places in total, all remaining Federations have 4 places
	2	HUN	172,33	1		2	HUN	86,00	4	2	CRO	50,50	1	
	3	FRA	168,33	1		3	GER	80,33	3	3	SRB	32,67	2	
	4	RUS*	139,00	1		4	ROU	74,67	3	4	UKR	23,33	2	
	5	DEN	127,00	1		5	FRA	72,00	3	5	TUR	19,00	2	
	6	ROU	124,00	1		6	RUS*	51,33	3	6	CZE	16,33	2	
	7	MNE	95,00	1		7	CRO	47,00	3	7	NED	15,67	3	
	8	SLO	84,67	1		8	NOR	46,00	3	8	ITA	14,00	3	
	9	GER	64,67	1		9	POL	37,00	3	9	GRE	13,00	3	
	10	SWE	53,50	0		10	TUR	32,00	2	10	POR	12,33	3	
	11	CZE	49,00	0		11	CZE	19,00	2	11	ISL	11,33	3	
	12	CRO	48,00	0		12	ESP	17,67	2	12	MNE	10,00	3	
	13	POL	46,00	0		13	SWE	12,67	2	13	SVK	9,33	2	
	14	TUR	22,00	0		14	SRB	8,00	2	14	MKD	9,00	3	
	15	ESP	18,00	0		15	AUT	4,67	2	15	FAR	8,67	4	
	16	SRB	16,00	0		16	BLR*	4,00	2	16	BLR*	8,67	2	
	17	ALB	0,00	0		16	UKR	4,00	2	16	SUI	8,67	3	
	17	AND	0,00	0		18	SVK	3,67	2	18	ISR	8,33	3	
	17	ARM	0,00	0		19	GRE	3,67	1	19	AUT	7,33	2	
	17	AUT	0,00	0		20	NED	2,67	1	20	BIH	6,67	4	
	17	AZE	0,00	0		21	FIN	1,50	1	21	SWE	6,00	2	
	17	BEL	0,00	0		21	ISL	1,50	1	22	LUX	4,67	3	
	17	BIH	0,00	0		23	SUI	1,00	1	23	LTU	4,67	4	
	17	BLR*	0,00	0		23	MKD	1,00	1	24	AZE	3,67	3	
	17	BUL	0,00	0		23	POR	1,00	1	25	KOS	3,67	3	
	17	CYP	0,00	0		26	LUX	0,50	1	26	MLT	2,67	4	
	17	EST	0,00	0		27	AZE	0,33	1	27	SLO	0,67	3	
	17	FAR	0,00	0		27	CYP	0,33	1	28	FIN	0,33	3	
	17	FIN	0,00	0		27	ISR	0,33	1	29	CYP	0,00	3	
	17	GBR	0,00	0		27	ITA	0,33	1	29	DEN	0,00	0	
	17	GEO	0,00	0		27	KOS	0,33	1	29	FRA	0,00	0	
	17	GRE	0,00	0		32	ALB	0,00	0	29	GER	0,00	0	
	17	IRL	0,00	0		32	AND	0,00	0	29	HUN	0,00	0	
	17	ISL	0,00	0		32	ARM	0,00	0	29	NOR	0,00	0	
	17	ISR	0,00	0		32	BEL	0,00	0	29	POL	0,00	1	
	17	ITA	0,00	0		32	BIH	0,00	0	29	ROU	0,00	0	
	17	KOS	0,00	0		32	BUL	0,00	0	29	RUS*	0,00	0	
	17	LAT	0,00	0		32	EST	0,00	0	38	ALB	0,00	3	
17	LIE	0,00	0	32	FAR	0,00	0	38	AND	0,00	3			
17	LTU	0,00	0	32	GBR	0,00	0	38	ARM	0,00	3			
17	LUX	0,00	0	32	GEO	0,00	0	38	BEL	0,00	3			
17	MDA	0,00	0	32	IRL	0,00	0	38	BUL	0,00	3			
17	MKD	0,00	0	32	LAT	0,00	0	38	EST	0,00	3			
17	MLT	0,00	0	32	LIE	0,00	0	38	GBR	0,00	3			
17	MON	0,00	0	32	LTU	0,00	0	38	GEO	0,00	3			
17	NED	0,00	0	32	MDA	0,00	0	38	IRL	0,00	3			
17	POR	0,00	0	32	MLT	0,00	0	38	LAT	0,00	3			
17	SUI	0,00	0	32	MNE	0,00	0	38	LIE	0,00	3			
17	SVK	0,00	0	32	MON	0,00	0	38	MDA	0,00	3			
17	UKR	0,00	0	32	SLO	0,00	0	38	MON	0,00	3			
The ranking for the 2023/24 season is based on the results of the EHF club competitions seasons (2021/22, 2020/21 and 2019/20)														
* suspended until further notice														

ANNEX 2

Jaume Fort (President de la FCH 2017 – 2024)

Llicències

Recolzament als clubs per fer créixer el número de llicències (de quantitat a qualitat)
Ampliar la base per després tenir una base potent
Mèrit dels clubs Barça i BM Granollers (funcionen de models a seguir com a elit)
Grup sencer de 1ª Nacional (única CCAA que ho te)
16.000 llicències (primera diferència important)

Formació

Inversió en formació dels entrenadors
Pioners en formacions online (100% online)
Adaptabilitat del idioma (anècdota amb altres CCAA)
Jornades de formació per entrenadors de menys nivell
Trobades de tecnificació territorials obertes (prèvia selecció dels clubs)

Seguiment

Feedback constant amb els clubs i repercussió posterior amb CESA
Conversacions amb els clubs per afinar el calendari a nivell SSCC
Esforç en imatge, comunicació, marqueting a nivell SSCC
Creació de models a seguir (estatuts retro alimentat gràcies als èxits)
Nucli molt dur (2 BESTIES + 1ª NACIONAL) massa de jugadors ingent

Competició

Facilitar moments competitiu als clubs de nivell Divisió d'Honor
Comissió esportiva (participen els clubs) i s'elabora CONJUNT amb els clubs
Anàlisi de les temporades anteriors (ECOSISTEMA d'èxit)

Mentalitat oberta

Adaptabilitat de tot el que puc aprendre a diversos llocs
No hi ha política de els meus, compartir coneixement
Fet diferencial amb altres CCAA (sentiment d'orgull català)
Estímul cada any de veure que arribar es una realitat
Valorar la marca #HandbolCatalà (pressió però orgull)
Mèrit diari de tots els clubs (La Federació son els clubs, ha de quedar clar)
Lluitar el CESA mes enllà del 2025

Altres

Estableix una relació positiva i proactiva tant amb BM Granollers i Barça

Models referents, diferents i totalment vàlids entre BM Granollers i Barça

Recolzar els 2 models, seria un error voler comparar-los

Model d'altres clubs mes petits (Bordils, Sarrià, La Roca, etc.)

Tema històric i social dels catalans (lluitar fins al final, característica dels catalans)

Ser esponges, treure petroli d'una pedra, mentalitat lligada amb els catalans

Comparació d'ajudes econòmiques amb altres CCAA (rebre subvencions per medalles)

El model català es un model a seguir, i les altres CCAA ho saben

Record concentracions pel CESA 2024 a nivell SSCC

Dossier funcionament CESA per SSCC a nivell de comportament

Objectiu 2024-2028 potenciar Handbol Femení, posar-lo al mateix nivell

ANNEX 3

Jordi Ribera (Seleccionador Espanyola Absoluta Masculina)

Aspectes fonamentals: escola (decisió), clubs (atracció), referents (elit, donar salt)

Combinació massa social + elit (creació d'una cultura esportiva)

Categories on es competeix a nivell alt entre ells

Tema formatiu i tema competitiu (massa social (BMG) i alta competició (Barça))

L'espai de desenvolupament d'un jugador es clau (sobretot en edats crítiques)

Les entitats esportives son clau (formació + competició)

Diferència amb la quantitat d'entitats esportives

Exemple Fase Final Juvenil Masculí 2024 (només 1 equip a la elit)

Un club d'alta competició hauria de poder sostenir una base formativa

Nivell mes baix a la Lliga Asobal (ha baixat la mitjana d'edat i el nivell d'exigència)

Pèrdua de jugadors per falta d'estructura

Procés per poder evolucionar

Centre Alt Rendiment com a recolzament, no com a entitat clau

No parlem d'un esport individual, es necessari un espai on poder treballar

La selecció es nodreix a través del club

Reducció en el pressupost de la formació (orientat només al 1r equip)

Les Jornades al CAR intenten estimular als jugadors i als seus clubs d'origen

Recerca de talents pel futur

No es busca formar una selecció, es busca formar jugadors

Estímul molt mes gran (70 jugadors, 500 creuen que poden arribar)

Convocatòria te un impacte gegant a nivell de repercussió

Generar recursos per reproduir el mateix estil d'activitat (seguiment i control)

Cedir informació als clubs per saber que s'està fent i poder informar-los

Sentiment de ser diferent

Treballar etapes on es solucionin carències (Etapa Cadet es la mes clau)

Pèrdua de la recerca de jugadors amb nivell base i formar-los

La competició avui i el jugador demà (son 2 coses totalment diferents)

Exemple de jugadors de 2 metres que van al CAR i no van a les seleccions

Convivència entre jugadors alts i jugadors baixets (l'handbol es cada vegada mes físic). Els jugadors amb talent es quedaran darrera)

Selecció 2016, 7 anys a Brasil (no coneixement dels jugadors)

Jugadors amb un alt nivell a Catalunya

Acumulació de qualitat i quantitat a través dels anys (superioritat a Juvenil)

A etapes mes baixes (infantil i cadet) les escoles i clubs petits tenen mes possibilitat

Importància de practicar l'handbol a les escoles

ANNEX 4

Ricard Parera (Coordinador base del BM Granollers 2010-2020)

Clarament factor determinant de les entitats esportives

Feina scouting a nivell català

Tema famílies, DEMOSTRAR una manera de treballar

Sentiment de pertinença, Projecte referents (Apadrinament jugadors 1r equip)

Participar en tots els tornejos possibles (Anaita, Partille Cup, GCup)

La importància del Coaliment i del #OrgullBMG

Granollers com a bressol de l'handbol

Actuació de la mà de l'administració de Granollers de forma històrica

Comissions esportives FCH

Impacte clar de la sinergia entre FCH i BM Granollers en el Mundial 2021

Treball en paral·lel amb FCH i Barça, però pel bé de l'handbol

Volum però amb exigència

Idiosincràsia totalment diferent amb Barça (Base = Granollers + Projecció = Barça)

Retroalimentació amb entitats diferents de la comarca

Estructura totalment diferent entre Barça i Granollers

Club únic, valor que s'ha de fer valer □ Amb poc es fa moltíssim

Inversió en formació, càrrega tècnica-tàctica alta des de ben petits

Barça i Granollers es potencien l'un a l'altre, exigència implica formació

Sinergia entre FCH i RFEBM (nivell Jordi Ribera)

Potenciar formació entrenadors (mirar dades)

Pla d'Igualtat FCH (potenciar la formació)

Diferencial estructural entre Catalunya i altres CCAA (Blume, Vallbona, SSCC, entrenadors amb nivell...)

ANNEX 5

Toni Garcia (Coordinador base del Barça Handbol Base 2017-2022)

La hipòtesi no està mal encaminada

Catalunya es una Comunitat exportadora

L'èxit no es només a nivell nacional

La importància dels clubs mes petits en clubs com el Barça

Sense la feina dels clubs de base, el Barça no tindria tant d'èxit

El model de BMG es nodreix de les escoles (trofeu Coaliment impulsat per ell)

El trofeu Coaliment compleix aquest any 26 anys

El BMG comença a generar flux de jugadors i jugadores provenint de les escoles

Jugadors que arriben al 1r equip i que han jugat el trofeu Coaliment

El model del Barça es salta l'escola esportiva, va directe a la formació

El target del Barça son jugadors a nivell català i nacional

El jugador/jugadora es pot modelar des de ben petit

Al Barça ja venen modelats

Barça apel·la al joc ràpid i el BMG apel·la al joc a foc lent

Molt bona feina de treball vertical

Jugadors arriben a Plata amb les condicions necessàries per jugar al 1r equip

Situació del 3r equip a Asobal seria excepcional per formar jugadors

Hauria de ser un equip que estigui assentat, no faci d'ascensor

Salt de qualitat per l'handbol català i també a nivell estatal

Els equips d'elit NO tots tenen una base com la que hi ha Catalunya

Equips que depenen molt del seu pressupost per mantenir-se a dalt de tot

Pocs equips tenen un múscul a la base com BMG o Barça

Un gran percentatge de jugadors ha de poder sortir de la base del club

Falten jugadors joves amb nivell a l'ASOBAL (tot i que encara n'hi ha)

El grup català afavoreix als clubs a nivell econòmic i de desplaçament

La 1ª Nacional ha pujat el seu nivell, sobretot a la part alta

La part negativa es que et deixes d'enriquir de l'handbol de fora de Catalunya

La formació que rep un jugador al viatjar també es diferent (veu cultures diferents)

Aportar el màxim número d'eines als jugadors base

El projecte TALENTS al Barça (mes entrenament que a la Blume, mes exigència)

Habituar al jugador a un nivell d'exigència perquè després ho apliqui en competició

ANNEX 6

Pau Campos (Seleccionador Català Juvenil Masculí)

- La gestió d'entitats esportives està clarament lligada a l'èxit
- Molta importància dels 2 clubs referents a nivell català
- Granollers i Barça amb polítiques totalment diferent
- Granollers mes qualitat i Barça mes volum (nivell entrenaments)
- Altres CCAA perden centres formadors similars a la Blume (Albert Rocas campió d'Espanya amb Castilla y Lleó)
- Exemples amb Valladolid i Ademar de Lleó (crisi del 2008)
- Catalunya amb la necessitat de un 3r equip a la màxima categoria (ofertes no gaire clares per fer el pas)
- Una piràmide amb una base molt àmplia (aplicable a nivells mes locals)
- Quants mes escalons hi hagi a la piràmide, es mes senzill treure jugadors
- El salt es massa gran quan arriben a nivell semi elit
- Renda i estudis de nivell mitjà alt (l'handbol o res no es la política)
- El format de CESA afavoreix als jugadors acostumats a càrregues altes
- Barça te jugadors entrenant 7 dies a la setmana + partit
- Granollers te jugadors entrenant 4 dies a la setmana + partit
- Les SSCC acumula aquests jugadors que assimila les càrregues de manera eficient
- Dada: Cap jugador superava el 50% de minuts disputats abans de ¼ de final (SCJM)
- Exemple de Valencia amb 3 equips a elit i centre de rendiment a Xest
- Estancament a nivell Sènior (1ª Nacional, menys intensitat, menys professionalisme)
- Projecte Seleccions Territorials (recuperar estratègia)
- SSTT amb 6 grups de treball de 30 jugadors/es amb funcionament similar a SSCC
- Feina formativa que es veu recompensada a nivell de publicitat
- Manera de captar patrocinadors a nivell local
- El CAR amb les convocatòries de jugadors cada 4 mesos fan un treball similar
- Preparació cap al professionalisme i efecte rebot en la entitat esportiva
- Efecte de benefici mutu per entitats i RFEBM
- Formació online ha potenciat i millorat els entrenadors
- Comparació amb Madrid (3 cursos territorials anul·lats a Madrid)

ANNEX 7

Robert Cuesta (Entrenador 1r equip femení BMG)

Handbol arrelat a Catalunya, sobretot a les escoles

L'handbol català femení no te tant d'impacte com el masculí (degut als 2 grans focus)

Creació de centres de tecnificació per potenciar a les jugadores i facilitar el seu camí

Necessitat de un 2n equip a Lliga Guerreras Iberdrola

Massa distància entre Plata i Divisió d'Honor

Quantes mes referents, millor per l'handbol femení

Divisió d'Honor Or ha reduït la distància

Grup únic asseguraria plaça directe a Guerreras Iberdrola + Divisió d'Honor Or

La creació del Barça Femení seria positiu per la resta d'equips

Punt competitiu per la resta d'equips

El model CAR s'ha demostrat que funciona molt bé (la quantitat de llegat que es deixa)

Conèixer a tots els jugadors des de que son ben petits

Treball amb continuïtat amb un grup, i seguiment constant

L'impacte tant positiu que te el CAR i un grup gran de jugadores

Competició en desigualtat de condicions a nivell d'ajudes i subvencions

Retenció de talent a través d'ajudes pressupostàries

Associació d'entrenadors a Castella i Lleó (per què no a Catalunya?)

Millora l'ecosistema quan tots els agents implicats milloren

Invertir en formadors (mes enllà de la Jornada del Entrenador Català)

La importància de la història i la tradició (quin objectiu vols per les jugadores)

No es només arribar, es mantenir-se amb el nivell exigít

CATH Blume, Fomentar handbol femení i millorar les jugadores

Replantegar l'objectiu que tenim FCH (FOMENTAR HANDBOL FEMENÍ?)

Facilitat de tractament a les jugadores que militin a l'elit

Millorar la detecció de talent i potenciar l'handbol femení perquè es quedi a Catalunya

Fer costat als equips que potencien l'handbol femení

Els entrenadors dolents van cap al femení (AIXÒ NO ES POT DONAR AIXÍ)

Potenciar els bons entrenadors (invertir en la seva formació)

Canvi de mentalitat de cara a l'handbol femení

El talent s'ha de detectar a llarg termini, mentalitat a llarg termini (amb base)

ANNEX 8

Gabriel Martorell (Seleccionador Catalana Absoluta Femenina)

Importància del focus que tenen els clubs d'elit (Barça i BMG)

En cas de l'handbol femení, projecció vital del CATH Blume (MOLT IMPORTANT)

Recull el CATH Blume la bona feina dels clubs (categoria cadet i juvenil)

A nivell de focus, molt important tenir el BMG

La importància de tenir un 2n club a Guerreras Iberdrola

Objectiu de tenir un 2n equip a la elit

Invertir en SSCC (partits amistosos), CATH Blume, formació d'entrenadors

Nivell formatiu sense diferències, intentar dominar totes les àrees

El CATH Blume es un projecte de Secretaria de l'Esport Català

Hi ha 20 beques anuals (es renoven) i es un projecte molt arrelat

Formar jugadores perquè arribin a l'elit i facin millorar el seu club

Repercussió a nivell CESA

Importància del seguiment previ a entrar al CATH Blume

Més d'1 any i mig de seguiment a la generació 2010

Major importància de qualitat a quantitat a la Divisió d'Honor Plata (panorama més realista), Grup de jugadores més escàs com per tenir un grup sencer

Barça amb secció femenina (idea benvinguda)

Sant Joan Despí fent molt bona feina (Handbol a foc lent, es el seu lema)

SJDP es el principal club a estar lluitant per ser elit

Necessites una historia i una trajectòria com a club per arribar a la elit

Projecte esportiu de formació a nivell estatal (CAR Femení)

Projecte de concentracions setmanals a nivell català (handbol femení)

Mini concentracions pel CESA 2024

CATH Blume com a equip de base (complicació de càrregues, però 0 gestió rols)

Benefici per l'handbol femení català, Augmentar el número de beques (30 jugadores)

Visualització del projecte (millorar comunicació i control de càrregues amb els clubs)

Introducció de la entrenadora de porteres (salt qualitatiu)

Fase competitiva nova que ha permès millors resultats al CESA

Top 6 s'equipara a l'ecosistema de l'handbol professional

Comunitat Valenciana amb pressupost major a nivell privat (molts equips)

Navarra repercussió alta (explosió del Beti-Onak a la categoria)

Pla d'Igualtat 2021 (Falta d'entrenadores amb Nivell III), inversió en professionalització

ANNEX 9

Carolina Carmona (Entrenadora 1r equip femení OAR Gracia Sabadell)

No diria si rotund a la hipòtesi
Hi ha mes possibilitats a fora
La feina d'entitats que s'està fent es positiva però fora es valora més
Com arriben les jugadores (mancances en la etapa base)
La de talent innat arriba per mitjans propis, però s'ha de treballar millor la base
Etapes alevins i infantils amb moltes carències (falta de tècnica i tàctica individual)
Principals responsables clubs per treballar més a fons els aspectes tècnics
Els millors entrenadors han d'estar a la base
Garantir que l'entrenador que comença estigui tutelat
Es millor focalitzar-te en les jugadores que tens (sobretot a nivell de tècnica individual)
Vital tenir un 2n equip a la màxima categoria (jugadores de qualitat que es perden)
Es important donar aquest salt de qualitat a la Lliga Or (un equip assentat)
FCH, Generalitat, Empreses privades podrien invertir per pujar el nivell català
Barça Femení no es una bona opció (desvirtua la competició)
Prioritat tècnica a la força (sobretot en base)
La idea del CAR està molt bé (si l'objectiu es per potenciar jugadores)
Seguiment post CAR (ajudar per arribar en les millors condicions possibles)
Lesions de les jugadores del CATH Blume (altes càrregues de treball)
Dificultat de treball amb elles
Inversió de molts diners en aquest projecte (mes llibertat amb les jugadores)
Millor en la detecció de talent (físic contra talent)
Gran quantitat d'entrenament (a nivell seleccions per diversos motius, seguiment anual)
Treball d'escoles a diverses escoles (on es pot captar el talent)
Els clubs han de ser els primers en confiar en els entrenadors
Inversió en entrenadores femenines (empatia amb jugadores)
Acumular entrenadores al femení (construir un relat, amb història i deixar un llegat)
No importa que una entrenadora entreni a masculí
No està pagat la feina dels entrenadors i entrenadores (remunerar millor)
Millor en els aspectes de remuneració a nivell entrenador català
Els entrenadors inverteixen molt en formació i el retorn no es el mateix
Novetat: molta estima en aquests 2 anys a l'OAR (potenciar #OrgullCatalà)

ANNEX 10

Nº	Nom del jugador	Club actual	CCAA	Edat (U25)	Club de base	CCAA
1	JAIME GALLEGO	BARÇA (ESP)	CATALUNYA	22	BM SAFA	MADRID
2	ORIOI ZARZUELA	BARÇA (ESP)	CATALUNYA	21	BARÇA	CATALUNYA
3	DJORJDE ÇIKUSA	BARÇA (ESP)	CATALUNYA	18	BARÇA	CATALUNYA
4	OSCAR GRAU	BARÇA (ESP)	CATALUNYA	20	BARÇA	CATALUNYA
5	IAN BARRUFET	BARÇA (ESP)	CATALUNYA	19	BARÇA	CATALUNYA
6	PETAR ÇIKUSA	BARÇA (ESP)	CATALUNYA	21	BARÇA	CATALUNYA
7	ENEKO FURUNDARENA	BIDASOA (ESP)	EUSKADI	20	BIDASOA	EUSKADI
8	JULEN MUJICA	BIDASOA (ESP)	EUSKADI	20	BIDASOA	EUSKADI
9	ASIER IRIBAR	BIDASOA (ESP)	EUSKADI	21	PULPO EK	EUSKADI
10	GORKA NIETO	BIDASOA (ESP)	EUSKADI	22	BIDASOA	EUSKADI
11	TITO DÍAZ	BIDASOA (ESP)	EUSKADI	23	CD IPLACEA	MADRID
12	ROBERTO RODRÍGUEZ	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	23	BM MONTEQUINTO	ANDALUSIA
13	BIEL VALERA	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	21	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
14	VÍCTOR ROMERO	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	20	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
15	BRUNO REGUART	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	20	BARÇA	CATALUNYA
16	POL AMORES	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	20	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
17	GERARD DOMINGO	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	20	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
18	PABLO GUIJARRO	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	19	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
19	FERRAN CASTILLO	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	20	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
20	PAU PANITTI	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	19	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
21	PABLO URDANGARÍN	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	23	BARÇA	CATALUNYA
22	MARTÍ SOLER	BM LOGROÑO (ESP)	RIOJA	20	BARÇA	CATALUNYA
23	ÁLVARO PRECIADO	BM LOGROÑO (ESP)	RIOJA	24	QISNE	GALICIA
24	ISMAEL EL KORCHI	BM LOGROÑO (ESP)	RIOJA	23	CD IPLACEA	MADRID
25	EDUARDO ORTIZ	BM LOGROÑO (ESP)	RIOJA	21	BM LOGROÑO	RIOJA
26	DAVID CADARSO	BM LOGROÑO (ESP)	RIOJA	22	CALASANCIO	RIOJA
27	JUAN PALOMINO	BM LOGROÑO (ESP)	RIOJA	22	ANTEQUERA	ANDALUSIA
28	EDU CADARSO	BM LOGROÑO (ESP)	RIOJA	25	CALASANCIO	RIOJA
29	JAVIER MIÑAMBRES	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	19	ADEMAR LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
30	CARLOS ALVAREZ	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	20	QISNE	GALICIA
31	ADRIÁN CASQUEIRO	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	23	ADEMAR LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
32	DARÍO SANZ	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	20	ADEMAR LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
33	ÁLVARO PÉREZ	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	19	AT VALLADOLID	CASTELLA I LLEÓ
34	ÁLVARO ZAPICO	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	22	TROPS MÁLAGA	ANDALUSIA
35	ALDO PAGLIOTTA	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	17	ADEMAR LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
36	ÁLEX LODOS	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	21	ADEMAR LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
37	SAMUEL SAIZ	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	19	MISLATA	VALENCIA
38	ALBERTO MARTÍN	ADEMAR LEÓN (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	22	IKASA	MADRID
39	ANDRÉS VILA	BM NAVA (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	23	XIRIA	GALICIA
40	MARIO NEVADO	BM NAVA (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	21	ALCOBENDAS	MADRID
41	DANIEL PALOMEQUE	BM NAVA (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	24	BM MÁLAGA	ANDALUSIA
42	ÓSCAR MARUGÁN	BM NAVA (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	22	NAVA	CASTELLA I LLEÓ
43	PABLO HERRANZ	BM NAVA (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	21	NAVA	CASTELLA I LLEÓ
44	FRAN DE FUENTES	AT VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	19	BM ARROYO	CASTELLA I LLEÓ
45	ALEJANDRO PISONERO	AT VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	19	AT VALLADOLID	CASTELLA I LLEÓ
46	ÁLVARO MARTÍNEZ	AT VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	24	AT VALLADOLID	CASTELLA I LLEÓ
47	MIGUEL MARTÍNEZ	AT VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	24	AT VALLADOLID	CASTELLA I LLEÓ
48	ROBERT ROSELL	AT VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	22	BARÇA	CATALUNYA
49	EDU CALLE	AT VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	23	BARÇA	CATALUNYA
50	PABLO HERRERO	AT VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	20	AT VALLADOLID	CASTELLA I LLEÓ
51	INAKI MARTÍNEZ	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	23	ANAITASUNA	NAVARRA
52	MARTÍN GANZUA	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	23	ANAITASUNA	NAVARRA
53	ANDER MARTÍN	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	21	ANAITASUNA	NAVARRA
54	AITOR GARCÍA	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	23	ANAITASUNA	NAVARRA
55	ERNESTO GOÑI	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	22	BM LOYOLA	NAVARRA
56	MARCOS CANCIO	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	23	IMQ	ASTURIAS
57	XAVIER GONZÁLEZ	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	19	ANAITASUNA	NAVARRA
58	MIKEL REDONDO	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	22	ANAITASUNA	NAVARRA
59	JOSU ARZOZ	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	19	ANAITASUNA	NAVARRA
60	AITOR ALBIZU	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	23	ANAITASUNA	NAVARRA
61	MARCO MORENO	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	19	ANAITASUNA	NAVARRA
62	PABLO ITOIZ	ANAITASUNA (ESP)	NAVARRA	21	ANAITASUNA	NAVARRA
63	ANTONIO CABELLO	PUENTE GENIL (ESP)	ANDALUSIA	19	PUENTE GENIL	ANDALUSIA
64	FRAN DE PAULA	PUENTE GENIL (ESP)	ANDALUSIA	17	PUENTE GENIL	ANDALUSIA
65	FERRAN LÓPEZ	PUENTE GENIL (ESP)	ANDALUSIA	19	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
66	ALBERTO RIBODIGO	PUENTE GENIL (ESP)	ANDALUSIA	20	PUENTE GENIL	ANDALUSIA
67	FERNANDO GONZÁLEZ	TORRELAVEGA (ESP)	CANTABRIA	19	CD IPLACEA	MADRID
68	ÁLEX RUBIÑO	TORRELAVEGA (ESP)	CANTABRIA	23	SANT CUGAT	CATALUNYA
69	CARLOS GÓMEZ	TORRELAVEGA (ESP)	CANTABRIA	20	TORRELAVEGA	CANTABRIA
70	DANI RAMOS	TORRELAVEGA (ESP)	CANTABRIA	24	BARÇA	CATALUNYA
71	ISIDORO MARTÍNEZ	TORRELAVEGA (ESP)	CANTABRIA	23	ADEMAR LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
72	JOKIN AJA	TORRELAVEGA (ESP)	CANTABRIA	19	BARÇA	CATALUNYA
73	PEDRO BERRIO	TORRELAVEGA (ESP)	CANTABRIA	23	AT RENEDO	CANTABRIA
74	DIEGO GANDARA	TORRELAVEGA (ESP)	CANTABRIA	19	TORRELAVEGA	CANTABRIA

75	OSCAR GARCIA	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	23	PUERTO SAGUNTO	VALENCIA
76	PABLO CASTERAD	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	23	BM HUESCA	ARAGÓ
77	DOMINGO LUIS MOSQUERA	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	23	SD TEUCRO	GALICIA
78	IAN PEDRO MOYA	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	21	ELCHE	VALENCIA
79	IGNACIO SUAREZ	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	25	TRAPAGARAN	EUSKADI
80	CARLOS PÉREZ	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	23	ELCHE	VALENCIA
81	MIGUEL MALO	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	24	BM HUESCA	ARAGÓ
82	JOSÉ FLORIS	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	20	BM HUESCA	ARAGÓ
83	JUAN CÁNOVAS	BM HUESCA (ESP)	ARAGÓ	22	BM HUESCA	ARAGÓ
84	DANIIL ZHUKOV	BENIDORM (ESP)	VALENCIA	24	AGUSTIN OS	VALENCIA
85	JAUME PLANELLS	BENIDORM (ESP)	VALENCIA	17	BENIDORM	VALENCIA
86	LEO ALONSO	BENIDORM (ESP)	VALENCIA	23	BM SINFÍN	CANTABRIA
87	JUAN CARLOS SEMPERE	BENIDORM (ESP)	VALENCIA	20	ELDA	VALENCIA
88	PABLO AGULLO	BENIDORM (ESP)	VALENCIA	18	BENIDORM	VALENCIA
89	DAVID ROCA	BENIDORM (ESP)	VALENCIA	24	BARÇA	CATALUNYA
90	MARCOS HERRAIZ	BM CUENCA (ESP)	CASTELLA-LA MANXA	20	BM CUENCA	CASTELLA-LA MANXA
91	ALVARO MARTÍN	BM CUENCA (ESP)	CASTELLA-LA MANXA	19	BM CUENCA	CASTELLA-LA MANXA
92	JAIME COLMENA	BM CUENCA (ESP)	CASTELLA-LA MANXA	19	BM CUENCA	CASTELLA-LA MANXA
93	HECTOR CHICANO	BM CUENCA (ESP)	CASTELLA-LA MANXA	17	BM CUENCA	CASTELLA-LA MANXA
94	ARNAU FÉRNADEZ	BM CUENCA (ESP)	CASTELLA-LA MANXA	21	BARÇA	CATALUNYA
95	DAVID NOTARIO	BM CUENCA (ESP)	CASTELLA-LA MANXA	19	BM CUENCA	CASTELLA-LA MANXA
96	JAVIER FERNÁNDEZ	CANGAS (ESP)	GALICIA	21	CANGAS	GALICIA
97	BRAIS GONZÁLEZ	CANGAS (ESP)	GALICIA	22	BM LALÍN	GALICIA
98	MARTÍN GAYO	CANGAS (ESP)	GALICIA	23	SEIS DO NADAL	GALICIA
99	MATEO PALLAS	CANGAS (ESP)	GALICIA	18	CANGAS	GALICIA
100	MANU PÉREZ	CANGAS (ESP)	GALICIA	19	CANGAS	GALICIA
101	PABLO FERNÁNDEZ	CANGAS (ESP)	GALICIA	18	CANGAS	GALICIA
102	JORGE PÉREZ	CANGAS (ESP)	GALICIA	23	BARÇA	CATALUNYA
103	MARTÍN FUENTES	CANGAS (ESP)	GALICIA	19	XIRIA	GALICIA
104	JAVIER IGLESIAS	CANGAS (ESP)	GALICIA	21	BM LALÍN	GALICIA
105	Gael Blanco	CANGAS (ESP)	GALICIA	19	CANGAS	GALICIA
106	RODRIGO GONZÁLEZ	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	19	PEREDA	CANTABRIA
107	GUSTAVO ALONSO	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	21	SINFÍN	CANTABRIA
108	MARCOS DOMÍNGUEZ	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	18	SINFÍN	CANTABRIA
109	AARÓN PARDO	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	23	SINFÍN	CANTABRIA
110	MARCOS AGUILELLA	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	23	PUERTO SAGUNTO	VALENCIA
111	MARCOS MORENO	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	18	SINFÍN	CANTABRIA
112	DIEGO MONZÓN	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	22	ADEMAR ZARAGOZA	ARAGÓ
113	ÁNGEL BASUALDO	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	22	SINFÍN	CANTABRIA
114	JACOB DÍAZ	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	20	SINFÍN	CANTABRIA
115	ISRAEL MARÍN	SINFÍN (ESP)	CANTABRIA	24	PEREDA	CANTABRIA
116	NIL MONTSERRAT	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	22	BARÇA	CATALUNYA
117	LANDER SIMÓN	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	24	BM URDULIZ	EUSKADI
118	PAU FERRÉ	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	23	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
119	DANIEL MARTÍNEZ	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	21	LEVANTE MARNI	VALENCIA
120	ALEJANDRO PLAZA	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	24	ALARCOS	CASTELLA-LA MANXA
121	ARTUR PARERA	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	21	BARÇA	CATALUNYA
122	GUILLEM CORRERO	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	24	BARÇA	CATALUNYA
123	DAVID LÓPEZ	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	20	PUERTO SAGUNTO	VALENCIA
124	JAVIER OLIVARES	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	22	PUERTO SAGUNTO	VALENCIA
125	DIEGO OLBA	PUERTO SAGUNTO (ESP)	VALENCIA	23	LEVANTE MARNI	VALENCIA
126	DANI FERNÁNDEZ	TVB STUTTGART (ALE)		23	BARÇA	CATALUNYA
127	IAN TÁRRAFETA	PAUCHANDBALL (FRA)		25	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
128	ALEJANDRO BARBEITO	US CRÉTEIL (FRA)		22	BARÇA	CATALUNYA
129	SERGIO PÉREZ	SAINT-RAPHAËL (FRA)		23	BM SANSE	MADRID
130	JAN GURRI	SPORTING CP (POR)		21	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
131	ANTONIO MARTÍNEZ	FC PORTO (POR)		20	ADEMAR LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
132	MAMADOU DIOCOU	FC PORTO (POR)		24	BARÇA	CATALUNYA
133	ANDER IZQUIERDO	SL BENFICA (POR)		24	ANAITASUNA	NAVARRA
134	ALEX CENIC	DINAMO BUCU (ROU)		21	BARÇA	CATALUNYA
135	ALEX PASCUAL	DINAMO BUCU (ROU)		24	BARÇA	CATALUNYA

Nº	Nom de la jugadora	Club actual	CCAA	Edat (U25)	Club de base	CCAA
1	CEJLA GUILBERT	ECLHE (ESP)	VALENCIA	22	ELCHE	VALENCIA
2	CLARA GASCO	ECLHE (ESP)	VALENCIA	23	ELCHE	VALENCIA
3	DANILA SO DELGADO	ECLHE (ESP)	VALENCIA	22	SCHAR COLORES	ARAGÓ
4	PAOLA BERNABÉ	ECLHE (ESP)	VALENCIA	20	BM TORREVIEJA	VALENCIA
5	PATRICIA MENDEZ	ECLHE (ESP)	VALENCIA	24	ELCHE	VALENCIA
6	RAQUEL MORE	ECLHE (ESP)	VALENCIA	21	HANDBOL SANT VICENÇ	CATALUNYA
7	BARBARA VELA	COSTA MÁLAGA (ESP)	ANDALUSIA	25	COSTA MÁLAGA	ANDALUSIA
8	ELENA CUADRADO	COSTA MÁLAGA (ESP)	ANDALUSIA	25	BM PALENCIA	CASTELLA I LLEÓ
9	ELI CESAREO	COSTA MÁLAGA (ESP)	ANDALUSIA	25	HANDBOL SANT VICENÇ	CATALUNYA
10	ESTITXU BERASATEGI	COSTA MÁLAGA (ESP)	ANDALUSIA	24	USURBIL	EUSKADI
11	LAURA SANCHEZ	COSTA MÁLAGA (ESP)	ANDALUSIA	21	BM MÁLAGA	ANDALUSIA
12	CARMEN ARROYO	AMARA BERA BERA (ESP)	EUSKADI	20	BM BOLAÑOS	CASTELLA-LA MANXA
13	JUNE LOIDI	AMARA BERA BERA (ESP)	EUSKADI	24	ELGOIBAR	EUSKADI
14	LYDIA BLANCO	AMARA BERA BERA (ESP)	EUSKADI	21	BM PEREDA	CANTABRIA
15	LYNDIE TCHAPTCHET	AMARA BERA BERA (ESP)	EUSKADI	19	BETI-ONAK	NAVARRA
16	AITANA SANTOME	BM PORRIÑO (ESP)	GALICIA	22	BM PORRIÑO	GALICIA
17	ALICIA CAMPO	BM PORRIÑO (ESP)	GALICIA	24	BM PORRIÑO	GALICIA
18	CARMEN PRELCHI	BM PORRIÑO (ESP)	GALICIA	24	SEIS DO NADAL	GALICIA
19	MADDI BENOETXEA	BM PORRIÑO (ESP)	GALICIA	23	BM ZUAZO	EUSKADI
20	MAIDER BARROS	BM PORRIÑO (ESP)	GALICIA	22	BM ZUAZO	EUSKADI
21	MALENA VALLÉS	BM PORRIÑO (ESP)	GALICIA	23	BM SANSE	MADRID
22	ANIA RAMOS	AT GUARDÉS (ESP)	GALICIA	23	CLEBA LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
23	ELENA AMORES	AT GUARDÉS (ESP)	GALICIA	21	ELDA PRESTIGIO	VALENCIA
24	JULIA NÚEZ	AT GUARDÉS (ESP)	GALICIA	20	HANDBOL SANT VICENÇ	CATALUNYA
25	MARIA SANCHÁ	AT GUARDÉS (ESP)	GALICIA	22	CLEBA LEÓN	CASTELLA I LLEÓ
26	MARIA PALOMO	AT GUARDÉS (ESP)	GALICIA	23	BM SANSE	MADRID
27	NEREA SOLARES	AT GUARDÉS (ESP)	GALICIA	20	BM GIJÓN	ASTURIAS
28	ALICIA ROBLES	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	22	BM SALUD TENERIFE	CANARIES
29	CARMEN SANZ	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	25	AULA VALLADOLID	CASTELLA I LLEÓ
30	CLAUDIA MORENO	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	18	BM REAL MURCIA	MURCIA
31	ELBA ALVAREZ	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	22	BM ZAMORA	CASTELLA I LLEÓ
32	INOA LUCIO	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	20	BM GETASUR	MADRID
33	IRENE BOTELLA	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	21	ELDA PRESTIGIO	VALENCIA
34	JIMENA LAGUNA	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	23	BM POZUELO	CASTELLA-LA MANXA
35	LAURA BAZCO	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	19	SCHAR COLORES	ARAGÓ
36	SAVINA BERGARA	AULA VALLADOLID (ESP)	CASTELLA I LLEÓ	18	AULA VALLADOLID	CASTELLA I LLEÓ
37	ALBA TORT	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	19	PALAUTORDERA	CATALUNYA
38	CARLA GONZÁLEZ	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	18	SANT JOAN DESPÍ	CATALUNYA
39	ESTER SOMAZA	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	19	BM LA ROCA	CATALUNYA
40	JANA CASTAÑERA	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	23	HANDBOL GAVÁ	CATALUNYA
41	MARTA MERA	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	23	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
42	MARTINA CAPDEVILA	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	22	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
43	ONA VILA	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	23	BM GRANOLLERS	CATALUNYA
44	PAULA MILAGROS	BM GRANOLLERS (ESP)	CATALUNYA	24	BM LOYOLA	NAVARRA
45	ADRIANA MALLO	BETI-ONAK (ESP)	NAVARRA	21	CARBALLAL	GALICIA
46	ALMUDENA GUTIERREZ	BETI-ONAK (ESP)	NAVARRA	21	COSTA MÁLAGA	ANDALUSIA
47	EIDER HERNANDEZ	BETI-ONAK (ESP)	NAVARRA	22	BETI-ONAK	NAVARRA
48	ISABEL FERNANDEZ	BETI-ONAK (ESP)	NAVARRA	22	LOBAS OVIEDO	ASTURIAS
49	LAIDA URBITARTE	BETI-ONAK (ESP)	NAVARRA	22	ZARAUTZ	EUSKADI
50	LUCIA ZAMORA	BETI-ONAK (ESP)	NAVARRA	22	BETI-ONAK	NAVARRA
51	NEREA CANAS	BETI-ONAK (ESP)	NAVARRA	21	BM SANSE	MADRID
52	OLAIA LUZURIAGA	BETI-ONAK (ESP)	NAVARRA	22	BETI-ONAK	NAVARRA
53	DANIELA MORENO	ROCASA (ESP)	CANARIES	23	BM ALCOBENDAS	MADRID
54	EIDER POLES	ROCASA (ESP)	CANARIES	18	HANDBOL ONDA	VALENCIA
55	MARIA ZALDUA	ROCASA (ESP)	CANARIES	22	ZARAUTZ	EUSKADI
56	MARTA SÍNOI	ROCASA (ESP)	CANARIES	21	HANDBOL SANT VICENÇ	CATALUNYA
57	AITANA PASTOR	ELDA PRESTIGIO (ESP)	VALENCIA	20	ELDA PRESTIGIO	VALENCIA
58	CLAUDIA MARTÍNEZ	ELDA PRESTIGIO (ESP)	VALENCIA	21	ELDA PRESTIGIO	VALENCIA
59	LUCIA GARCIA	ELDA PRESTIGIO (ESP)	VALENCIA	22	ELDA PRESTIGIO	VALENCIA
60	LUCIA PRADES	ELDA PRESTIGIO (ESP)	VALENCIA	23	BM CASTELLÓN	VALENCIA
61	MARIA MULET	ELDA PRESTIGIO (ESP)	VALENCIA	23	BM BENIDORM	VALENCIA
62	MARIA RODRIGUEZ	ELDA PRESTIGIO (ESP)	VALENCIA	20	ELDA PRESTIGIO	VALENCIA
63	MARIA DUQUE	ELDA PRESTIGIO (ESP)	VALENCIA	23	BM BOLAÑOS	CASTELLA-LA MANXA
64	AIDA FERNANDEZ	BM LA CALZADA (ESP)	ASTURIAS	20	BM SIERO	ASTURIAS
65	LISA CHIAZGOZIE	BM LA CALZADA (ESP)	ASTURIAS	19	BM LA CALZADA	ASTURIAS
66	LORENA ZARCO	BM LA CALZADA (ESP)	ASTURIAS	24	BM MORVEDRE	VALENCIA
67	LUCIA LAGUNA	BM LA CALZADA (ESP)	ASTURIAS	19	BM PARLA	MADRID
68	LUCIA MENDEZ	BM LA CALZADA (ESP)	ASTURIAS	18	BM PORRIÑO	GALICIA
69	MARIA GONZALEZ	BM LA CALZADA (ESP)	ASTURIAS	24	BM BOLAÑOS	CASTELLA-LA MANXA
70	MARTA DA SILVA	BM LA CALZADA (ESP)	ASTURIAS	20	BM PORRIÑO	GALICIA
71	ANDREA ZULET	LOBAS OVIEDO (ESP)	ASTURIAS	23	ANAITASUNA	NAVARRA
72	BEGONA OTERO	LOBAS OVIEDO (ESP)	ASTURIAS	23	BM PORRIÑO	GALICIA
73	ELENA MARTINEZ	LOBAS OVIEDO (ESP)	ASTURIAS	23	HANDBOL MISLATA	VALENCIA
74	INES SUAREZ	LOBAS OVIEDO (ESP)	ASTURIAS	24	LOBAS OVIEDO	ASTURIAS
75	TERESA RODRIGUEZ	LOBAS OVIEDO (ESP)	ASTURIAS	22	LOBAS OVIEDO	ASTURIAS
76	LYSA TCHAPTCHET	VIPERS (NOR)		22	BETI-ONAK	NAVARRA
77	PAULA ARCOS	VIPERS (NOR)		22	ELCHE	VALENCIA
78	NICOLE WIGGINS	OGC NICE (FRA)		23	BM BASE VILLVERDE	MADRID
79	MAGDALENA AGUSTI	TOULON (FRA)		24	LOBAS OVIEDO	ASTURIAS
80	MARÍA GOMES	BAIA MARE (ROU)		25	BM ROQUETAS	ANDALUSIA
81	ALBA SPUGNINI	BAIA MARE (ROU)		23	ROCASA	CANARIES